MVRO
PLATFORMA MIMOVLÁDNYCH ROZVOJOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

SlovakAid

september 2010

PRÍSPEVOK OFICIÁLNEJ ROZVOJOVEJ POMOCI SR K PLNENIU MILÉNIOVÝCH ROZVOJOVÝCH CIEĽOV V ROKOCH 2004 – 2009

analytická štúdia

OBSAH

1. Úvod

1.1 Miléniové rozvojové ciele

1.2 Súčasná situácia v plnení MRC

1.3 MRC v strategických dokumentoch SR o rozvojovej pomoci

2. Analýza implementovaných projektov slovenskej rozvojovej pomoci v rokoch 2004 – 2009 z hľadiska plnenia MRC

2.1 Metodológia

2.2 Zistenia

3. Záverečné odporúčania

4. Prílohy

Príloha 1: Zoznam projektov podporených z programu SlovakAID podľa jednotlivých Miléniových rozvojových cieľov (oficiálna rozvojová pomoc)

Príloha 2: Príspevok Slovenska k dosahovaniu MDGs zo súkromných zdrojov (neoficiálna rozvojová pomoc)

Príloha 3: Prípadové štúdie vybraných slovenských projektov

Vydala: Platforma mimovládnych rozvojových organizácií, september 2010

s finančnou podporou Programu SlovakAID

Autorský kolektív: Ing. Nora Beňáková, Zuzana Jezerská, MA

Použité fotografie: archív PMVRO (Sudán), Človek v ohrození (Afganistan), Magna – deti v núdzi (Nikaragua), Nadácia Integra (Keňa), Ekumenická rada cirkví (Malawi), Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj (Kirgizsko)[1]

[1] Platforma MVRO podpísala Kódex používania obrazových materiálov a podávania správ (www.mvro.sk/kodex). Svoje komentáre a výhrady môžete zaslať na: kodex@mvro.sk

1. Úvod

Na Miléniovom summite OSN v septembri 2000 potvrdilo 189 členských krajín vrátane Slovenska záväzok venovať najvyššiu pozornosť udržateľnému rozvoju a boju proti chudobe. Podpísanie Miléniovej deklarácie viedlo k prijatiu ôsmych Miléniových rozvojových cieľov (ďalej len MRC), ktoré majú 18 špecifických zámerov a sú merateľné 48 ukazovateľmi. MRC sa stali všeobecne akceptovaným rámcom pre meranie pokroku vo svete.

1.1 Miléniové rozvojové ciele

Cieľ 1: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad
Cieľ 2: Dosiahnuť všeobecné základné vzdelanie
Cieľ 3: Podporiť rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien
Cieľ 4: Znížiť detskú úmrtnosť
Cieľ 5: Zlepšiť zdravotný stav matiek
Cieľ 6: Bojovať proti HIV/ AIDS, malárii a ďalším chorobám
Cieľ 7: Zabezpečiť udržateľnosť životného prostredia
Cieľ 8: Rozvíjať globálne partnerstvo pre rozvoj

1.2 Súčasná situácia v plnení MRC

Globálna finančná a potravinová kríza spôsobila, že splnenie MRC sa stáva čoraz väčšou výzvou. Správa OSN o MRC z roku 2009 prezentuje aktuálnu situáciu týkajúcu sa plnenia cieľov, kde bol dosiahnutý pozitívny pokrok[2]:

- v roku 2005 sa v porovnaní s rokom 1990 znížil počet ľudí žijúcich v extrémnej chudobe za menej ako 1,25 USD na deň z 1,8 miliardy na 1,4 miliardy, čím sa percento svetovej populácie, žijúcej v extrémnej chudobe znížilo zo 46 % na 27 %. V roku 2009 sa však z dôvodu krízy v pásme extrémnej chudoby ocitlo o 50 miliónov ľudí viac, ako tomu bolo pred krízou.

- dobré výsledky boli dosiahnuté v oblasti vzdelávania. Počet detí zahrnutých do základnej školskej dochádzky v rozvojových krajinách dosiahol 88 % v roku 2007 v porovnaní s 83 % v roku 2000. Najväčšie zvýšenie bolo dosiahnuté v subsaharskej Afrike (15%) a Južnej Ázii (11 %).

- úmrtnosť detí do 5 rokov klesla celosvetovo z 12,6 milióna v roku 1990 na 9 miliónov v roku 2007 napriek rastu populácie.

Na čo je potrebné sa sústrediť:

- Viac úsilia treba vyvinúť smerom k zabezpečeniu pracovného uplatnenia, a to najmä pre ženy a mladých ľudí. Podiel žien, ktoré pracujú mimo sektoru poľnohospodárstva, sa zvýšil iba nepatrne.
- Boj s hladom, ktorý zasahuje najmä najmladšiu populáciu je sťažený kvôli potravinovej kríze a nárastu cien potravín.

[2] Global Monitoring Report 2010: The MDGs after the Crisis, April 23, 2010, World Bank

- Vzdelanie musí byť zabezpečené pre všetky deti – najmä pre dievčatá. Pretrvávajúce nerovnosti sú vo vzdelávaní jazykových, etnických a náboženských menšín.
- Minimálny pokrok sa dosiahol v znižovaní úmrtnosti matiek, najmä v oblasti subsaharskej Afriky a južnej Ázie.
- Prístup k sanitácii, pitnej vode a hygiene nemalo v roku 2006 ešte 1,4 miliardy ľudí, čo má negatívny dopad na zdravie komunít a lokálne životné prostredie.
- Väčšou prioritou by malo byť ochrana prírodných zdrojov, na ktorých závisí celá populácia – najmä lesy a zdroje vody. Doteraz sa nekonalo dôrazne v boji proti klimatickým zmenám.

20. až 22. septembra 2010 sa bude konať summit OSN zameraný na hodnotenie plnenia MRC a výsledkom by mal byť akčný plán ako do 2015 dosiahnuť ich naplnenie. Pre Slovenskú republiku je táto udalosť významná príležitosť, ako zacieliť a programovať svoju oficiálnu rozvojovú pomoc tak, aby vo významnejšej miere napomáhala k dosahovaniu MRC.

1.3 MRC v strategických dokumentoch SR o rozvojovej pomoci

Zákon o rozvojovej pomoci

Ciele oficiálnej rozvojovej pomoci SR určuje najmä Zákon č. 617/2007 o rozvojovej pomoci, a to nasledovne:

a) zmierňovanie chudoby a hladu v rozvojových krajinách,
b) podpora trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a ekologického rozvoja rozvojových krajín,
c) zabezpečenie mieru a bezpečnosti vo svete, najmä posilňovaním demokracie, právneho štátu, ľudských práv a dobrého spravovania verejných vecí v rozvojových krajinách,
d) podpora univerzálneho prístupu k vzdelaniu v rozvojových krajinách,
e) zvyšovanie úrovne základnej zdravotnej starostlivosti v rozvojových krajinách,
f) podpora hospodárskej spolupráce s rozvojovými krajinami,
g) zvyšovanie informovanosti a povedomia občanov SR o potrebách rozvojových krajín a o slovenskej rozvojovej pomoci.

Strednodobá koncepcia oficiálnej rozvojovej pomoci na roky 2009 – 2013

Podľa tohto strategického dokumentu sa pri poskytovaní rozvojovej pomoci Slovenská republika riadi medzinárodnými dokumentmi, zmluvami a deklaráciami, ku ktorým pristúpila, najmä Miléniovou deklaráciou OSN a Miléniovými rozvojovými cieľmi OSN, Parížskou deklaráciou a Akčnou agendou z Akry.

Nasledujúci výber štyroch sektorových priorít rozvojovej pomoci SR napomôcť najmä podpore trvalo udržateľného rozvoja (hospodárskeho, sociálneho a ekologického) rozvojových krajín:

A. Budovanie demokratických inštitúcií, právneho štátu, občianskej spoločnosti a mieru
B. Sociálny rozvoj - zdravotníctvo, pomoc zdravotne postihnutým, osveta, prevencia a liečba nákazlivých a epidemických chorôb (osobitne HIV/AIDS), vzdelávanie detí a dospelých,
C. Ekonomický rozvoj budovanie trhového prostredia, posilnenie makro-ekonomického prostredia, riadenie verejných financií, podpora malých a stredných podnikov
D. Rozvoj infraštruktúry s pozitívnym vplyvom na trvaloudržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia

Programovými krajinami sú: Afganistan, Keňa, Srbsko,
Projektovými krajinami sú: Albánsko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Etiópia, Gruzínsko, Kazachstan, Kirgizsko, Macedónsko (FYR), Moldavsko, Mongolsko, Sudán, Tadžikistan, Ukrajina, Uzbekistan a Vietnam.

Národné programy oficiálnej rozvojovej pomoci

Národný program určuje teritoriálne a sektorové zameranie rozvojovej pomoci na daný rok. **V roku 2010** boli zvolené nasledujúce **sektorové intervencie**:

Ázia (Afganistan, Vietnam)
1. Budovanie právneho štátu s dôrazom na lokálnu vládu;
2. Sociálny rozvoj s dôrazom na rozvoj ľudských zdrojov (vzdelávanie) a zdravotnú starostlivosť;
3. Ekonomický rozvoj na úrovni provincií.

Subsaharská Afrika (Sudán, Keňa, Etiópia)
1. Budovanie demokracie;
2. Sociálny rozvoj s dôrazom na vzdelávanie alebo rozvoj zdravotnej starostlivosti, najmä boj proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze;
3. Budovanie a rozvoj trhového hospodárstva vrátane pomoci obchodu;
4. Zmierňovanie vplyvu klimatických zmien na rozvoj;
5. Poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť.

Západný Balkán
1. Zlepšenie situácie vnútorne vysídlených obyvateľov, vrátane lokálnej integrácie;
2. Budovanie trhového prostredia, podpora malých a stredných podnikov;
3. Budovanie demokratických inštitúcií, zlepšenie vlády na národnej a lokálnej úrovni;
4. Infraštruktúra

Krajiny Východného partnerstva (Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko, Gruzínsko)
1. Podporu projektov zameraných na aproximáciu práva a noriem danej krajiny k normám EÚ;
2. Podporu integračných ambícií a budovanie administratívnych kapacít.
3. Posilnenie regionálnej bezpečnosti a stability (Gruzínsko);
4. Zlepšenie situácie utečencov a vnútorne presídlených osôb (Gruzínsko).

V porovnaní s Národným programom pre rok 2009, tento materiál definoval sektorové intervencie v roku 2009 podrobnejšie. Pre porovnanie uvádzame sektorové zameranie pre Afganistan a Keňu v oblasti sociálny rozvoj:

A. Sociálny rozvoj, prioritne budú podporené projekty zamerané na:

   1. podporu vzdelávania (formálne aj neformálne vzdelávanie):
      - podpora základného vzdelávania, najmä zvyšovanie kvalifikácie učiteľov,
      - programy na zvyšovanie gramotnosti dospelej populácie,
      - profesné tréningy za účelom uplatnenia sa na trhu práce,
      - odborné vzdelávanie (špecializované vzdelávanie vysokoškolsky vzdelaných odborníkov - profesorov, inžinierov).

   2. podporu zdravotníctva:
      - poskytovanie zdravotných služieb a prevencia (s dôrazom na MRC č. 4 a MRC č. 5): znižovanie úmrtnosti a zlepšenie zdravia matiek a detí),
      - zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov v oblasti zdravotníctva a vybavenie zdravotníckych zariadení medicínskymi prístrojmi a materiálom.

2. Analýza implementovaných projektov slovenskej rozvojovej pomoci v rokoch 2004 – 2009 z hľadiska plnenia MRC

2.1 Metodológia

Pri posudzovaní príspevku Slovenska k plneniu MRC sme sa zamerali na bilaterálnu rozvojovú pomoc, ktorá znamená priamu pomoc SR konkrétnej rozvojovej krajine. Okrem bilaterálnej pomoci poskytuje SR v niekoľkonásobne vyššom objeme multilaterálnu rozvojovú pomoc, ktorú tvoria najmä odvody do rozpočtu EK a príspevky medzinárodným inštitúciám.

Pri vyhodnocovaní rozvojových projektov, ktoré boli schválené v rámci programu bilaterálnej pomoci SlovakAid v gescii MZV SR a administrované spočiatku prostredníctvom dvoch fondov (Zverenecký fond UNDP a fond Bratislava – Belehrad) a od roku 2007 Slovenskou agentúrou pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS). Z celkového počtu 278 projektov a 78 mikrograntov od vzniku programu SlovakAID v roku 2004 až do roku 2009 sme hľadali tie, ktoré svojou obsahovou náplňou čo najpriamejšie prispievali k plneniu zámerov a indikátorov, uvedených pod jednotlivými miléniovými cieľmi. Okrem príspevku k MRC sa projekty SlovakAid zameriavali aj na iné rozvojové intervencie, ako napríklad budovanie inštitúcií, podpora občianskej spoločnosti, infraštruktúru, energetiku, pomoc transformujúcim sa krajinám pri integrácií do medzinárodných organizácií, preto klasifikácii v rámci MRC zodpovedalo 82 projektov z celkového počtu 356 skúmaných projektov. Medzi skúmané projekty sme zarátali len projekty rozvojovej spolupráce, ktoré realizovali slovenské subjekty a mikrogranty, ktoré poskytovali naše zastupiteľské úrady v cieľových krajinách, teda nie projekty, realizované v rámci akútnej humanitárnej pomoci, alebo projekty zamerané na globálne rozvojové vzdelávanie na území SR.

V rámci štatistického vyhodnocovania sa sčítavali sumy, schválené pre projekty, podľa jednotlivých miléniových cieľov a zároveň podľa krajín, v ktorých sa projekty realizovali.

2.2 Zistenia

Celkový objem finančných prostriedkov na projekty rozvojovej pomoci rozdelený v rámci bilaterálneho programu SlovakAID v rokoch 2004 – 2009 predstavoval **31.583.415 Euro.** Z toho objem finančných prostriedkov na projekty, prispievajúce k plneniu Miléniových rozvojových cieľov, **tvorilo 10.122.181 Euro,** čo je **32 percent.**

Keďže miléniový cieľ číslo 8 Globálne partnerstvo zahŕňa aj oddlženie rozvojových krajín, uvádzame okrem finančných prostriedkov, ktoré MZV SR poskytlo na realizáciu bilaterálnych rozvojových projektov, aj sumu odpustených dlhov rozvojovým krajinám v celkovej výške **64.741.297 Euro**, ktorá bola započítaná Slovensku ako oficiálna rozvojová pomoc bilaterálneho charakteru v rokoch 2004-2009:

Krajina	**Výška odpusteného dlhu v Eur**
Irak	1.161.787
Albánsko	1.307.840
Sudán	42.156.277
Afganistan	2.950.939
Libéria	17.101.386
Lýbia	63.068
Spolu	**64.741.297**

Tabuľka 1: rozdelenie objemu finančných prostriedkov poskytnutých pre projekty rozvojovej pomoci (v Eur)

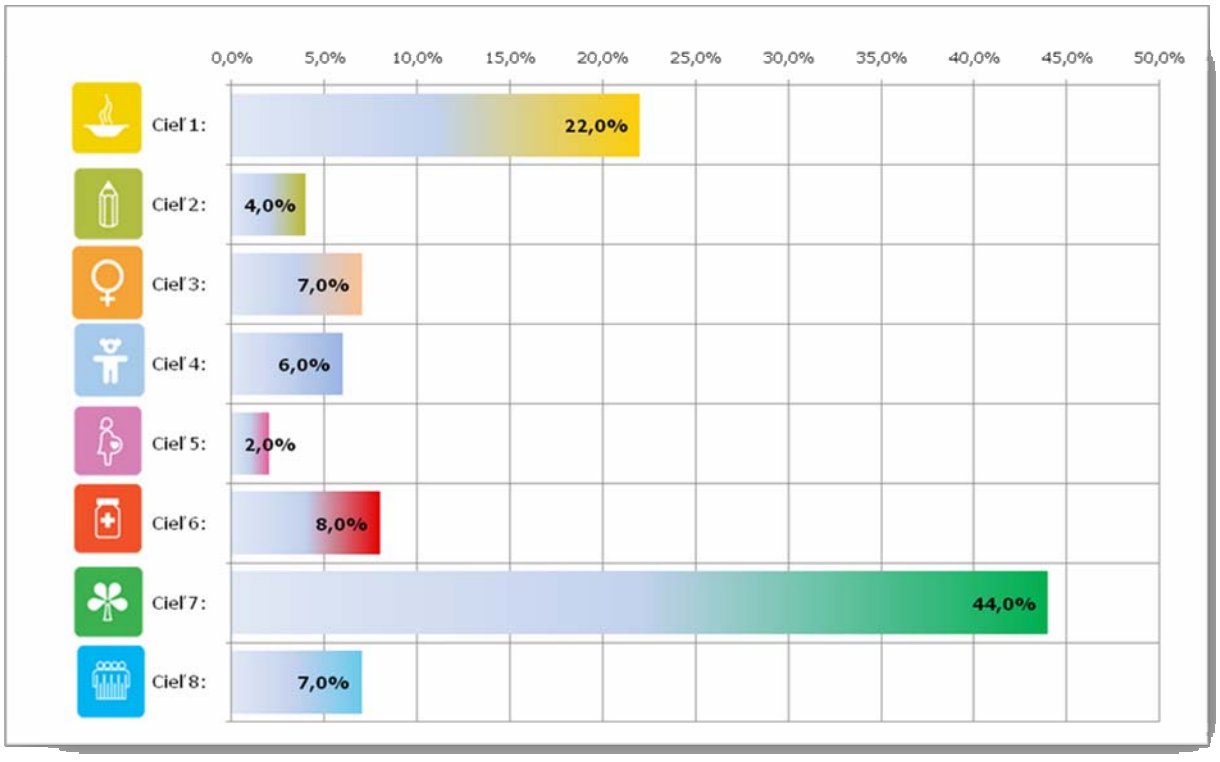
									
MRC	**cieľ 1 zníženie chudoby**	**cieľ 2 základné vzdelanie**	**cieľ 3 postavenie žien**	**cieľ 4 úmrtnosť detí**	**cieľ 5 úmrtnosť matiek**	**cieľ 6 boj proti HIV/AIDS**	**cieľ 7 udržateľ. ŽP, prístup k vode**	**cieľ 8 globálne partnerstvo**	**Spolu**
Srbsko	348 230		109 215				1 969 972	219 199	**2 646 616**
Keňa	709 422		80 040	189 307		459 905	93 413	133 252	**1 665 339**
Sudán	386 046	151 387			149 858		733 552		**1 420 843**
Afganistan	148 928	245 713	252 782	271 618					**919 041**
Mongolsko	215 055						250 580		**465 635**
Mozambik			101 172				363 507		**464 679**
Bosna a H.			167 333				179 934	181 093	**528 360**
Kirgizsko	102 894						95 773	75 849	**274 516**
Moldavsko	66 386						205 704		**272 090**
Kazachstan							247 642		**247 642**
Kambodža						227 129			**227 129**
Ukrajina							143 632	79 039	**222 671**
Gruzínsko	149 723							116 744	**266 467**
Etiópia				143 177					**143 177**
Vietnam						142 332			**142 332**
Kosovo	116 178		9 505				3 262		**128 945**
Uzbekistan							86 699		**86 699**
Spolu	*2 242 862*	*397 100*	*720 047*	*604 102*	*149 858*	*829 366*	*4 490 414*	*688 432*	***10 122 181***

Z hľadiska celkového objemu finančných prostriedkov sa jednotlivé MRC plnili percentuálne nasledovne:

Tabuľka 2: percentuálne zameranie sa na jednotlivé ciele:

Cieľ 1: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad	22 %
Cieľ 2: Dosiahnuť všeobecné základné vzdelanie	4 %
Cieľ 3: Podporiť rodovú rovnosť	7 %
Cieľ 4: Znížiť detskú úmrtnosť	6 %
Cieľ 5: Zlepšiť zdravotný stav matiek	2 %
Cieľ 6: Bojovať proti HIV/ AIDS, malárii	8 %
Cieľ 7: Zabezpečiť udržateľnosť životného prostredia	44 %
Cieľ 8: Rozvíjať globálne partnerstvo pre rozvoj	7 %

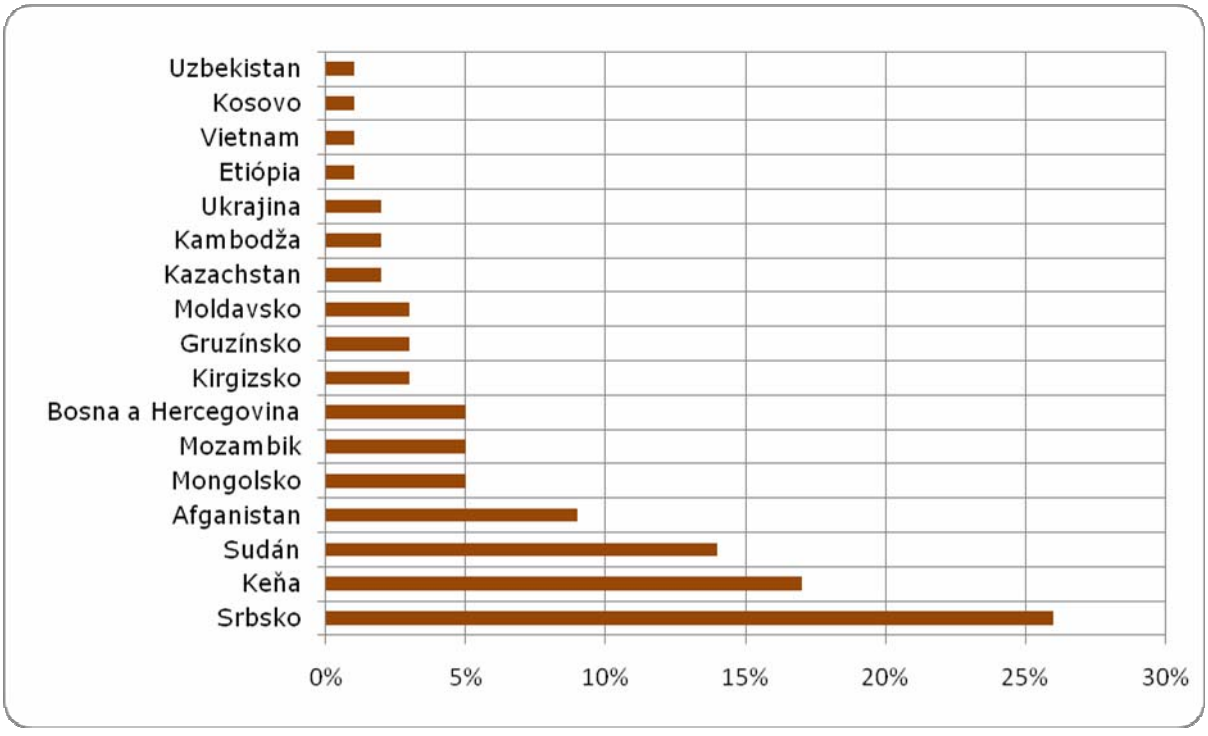
Graf 1: porovnanie percentuálneho zamerania projektov na jednotlivé MRC

Tabuľka 3: percentuálne zameranie sa na cieľové krajiny:

Cieľová krajina	% projektov
Srbsko	26%
Keňa	17%
Sudán	14%
Afganistan	9%
Mongolsko	5%
Mozambik	5%
Bosna a Hercegovina	5%
Kirgizsko	3%
Gruzínsko	3%
Moldavsko	3%
Kazachstan	2%
Kambodža	2%
Ukrajina	2%
Etiópia	1%
Vietnam	1%
Kosovo	1%
Uzbekistan	1%

Graf 2: porovnanie percentuálneho zamerania projektov na jednotlivé krajiny

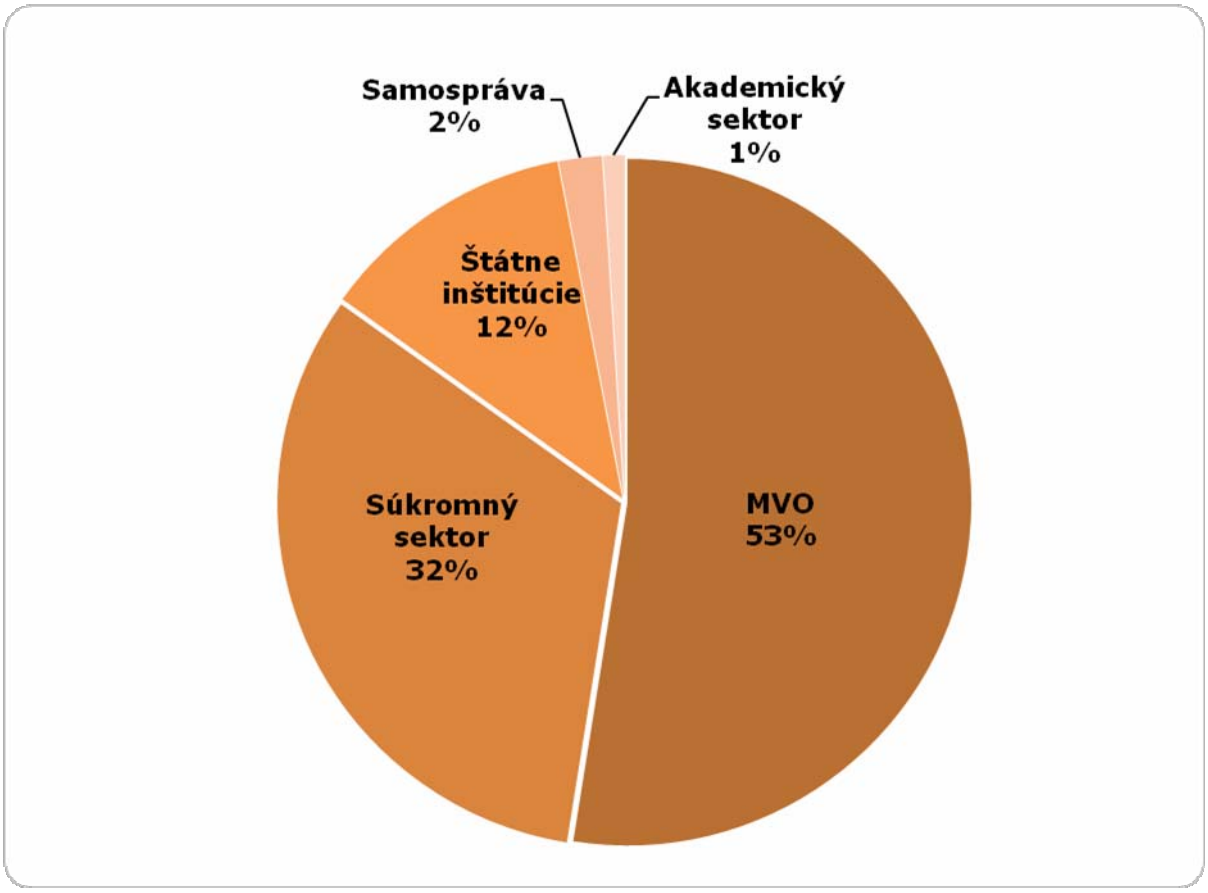
Z uvedeného vyplýva, že najviac rozvojovej pomoci sa zameralo na Srbsko (26%), ktoré patrí ku krajinám so stredným príjmom (podľa klasifikácie OECD). Je však pozitívne, že nasledujúca trojica krajín, Sudán, Keňa a Afganistan so sumárnou alokáciou 40 % z celkového objemu určeného na podporu MRC, patria medzi najchudobnejšie krajiny.

Z hľadiska zastúpenia realizátorov projektov, zameraných na riešenie niektorého z MRC najväčšie zastúpenie majú mimovládne organizácie, najmenšie akademický sektor.

Tabuľka 4: zastúpenie subjektov pri MRC projektoch

Kategória	Počet projektov	Percentuálne vyjadrenie
1. MVO	43	52%
2. Súkromný sektor	26	32%
3. Štátne inštitúcie	10	12%
4. Samospráva	2	2%
5. Akademický sektor	1	1%
Spolu projektov	**82**	**100%**

Graf 3: znázornenie percentuálneho zastúpenia subjektov v MRC projektoch

Analýza príspevku SlovakAID pre MRC podľa jednotlivých cieľov:

	Cieľ 7 : Zabezpečiť udržateľnosť životného prostredia	**44%**

- ide o najsilnejšie zastúpenú intervenciu, najmä čo sa týka projektov, ktoré zlepšujú prístup k zdrojom pitnej a nezávadnej vody,
- veľká časť takýchto projektov bola síce realizovaná v Srbsku (kde sa riešila najmä nezávadnosť vody a zlepšenie prístupu k vode), prípadne Moldavsku či Mongolsku, ale je viacero projektov, realizovaných v Sudáne a Mozambiku, čo dáva priestor pre realizátorov doterajších projektov na Západnom Balkáne preniesť svoje know-how aj do tých krajín, kde je prístup k vode základnou životnou potrebou,
- početná skupina projektov sa venovala tvorbe národných politík v oblasti udržateľnosti životného prostredia najmä v krajinách strednej Ázie,

- v súvislosti s kodanskými záväzkami SR pomôcť rozvojovým krajinám v boji s klimatickou zmenou by bolo žiaduce smerovať v budúcnosti intervencie najmä týmto smerom.

	Cieľ 1 : Odstrániť extrémnu chudobu a hlad	**22%**

- projekty boli zamerané najmä na chudobné krajiny v subsaharskej Afrike a Ázii,
- sektorovo zamerané na zvyšovanie kvalifikácie, „vocational skills", podporu malého podnikania, poskytovanie mikrokreditov, zvýšenie produkcie poľnohospodárskych surovín, čím sa okrem príjmov rieši aj odstraňovanie hladu,
- viaceré projekty sú zamerané na cieľové skupiny žien a mladých ľudí – na získanie uplatnenia na pracovnom trhu,
- veľký počet subjektov, ktoré realizovali projekty v rôznych krajinách, znamená dobrú kapacitu slovenských organizácií poskytovať dlhodobejšie intervencie zamerané na väčšie cieľové skupiny v najchudobnejších a nízkopríjmových krajinách.

	Cieľ 6 : Bojovať proti HIV/AIDS, malárii	**8%**

- liečba HIV/AIDS a liečba prenosu vírusu z matky na dieťa sa stáva významnou kompetenciou u viacerých organizácií na Slovensku, ktorú vedia prenositeľne aplikovať v rôznych krajinách – v Keni, Kambodži, Vietname, Ugande, Zambii, Haiti,
- aj keď doteraz v rámci programu SlovakAID realizovala tieto projekty len jedna organizácia, na Slovensku má táto téma (vrátane boja proti ďalším chorobám, ako je malária) silné akademické podhubie a projekty sa realizujú najmä prostredníctvom akademických inštitúcií, ktoré si vedia nájsť aj súkromné zdroje.

	Cieľ 3 : Podporiť rodovú rovnosť	**7%**

- počet projektov na túto tému nie je vysoký, ale realizované projekty sú dobre cielené na dosiahnutie indikátorov – riešia vzdelanie žien a ich zapojenie sa do trhu práce (mimo sektoru poľnohospodárstva),
- v budúcnosti by sa mala rodová rovnosť stať prierezovou témou v rámci programovania najmä v tých krajinách, kde je to najviac potrebné (Afganistan, subsaharská Afrika).

	Cieľ 8 : Rozvíjať globálne partnerstvo pre rozvoj	**7%**

- v rámci tohto cieľa boli identifikované projekty, ktoré sú zamerané na rozvoj otvoreného a nediskriminujúceho obchodu (najmä vstup rozvojových krajín na iné trhy),
- časť projektov sa týkala harmonizácie legislatívy, taríf, štandardov, ktorá by najmä transformujúcim sa krajinám (Srbsko, Ukrajina, Stredná Ázia) umožnila vstup na európsky trh,
- časť projektov sa venuje rozvoju obchodných väzieb chudobných krajín najmä v Afrike a možný vývoz najmä fairtrade výrobkov.

	Cieľ 2 : Dosiahnuť všeobecné základné vzdelanie	**4%**

- celkovo málo projektov sa venuje tejto intervencii, čiastočne je to spôsobené tým, že sa na vzdelávanie detí dajú nájsť súkromné zdroje (napríklad adopcie na diaľku, verejné zbierky)
- projekty, ktoré riešili len stavbu škôl (infraštruktúra) však automaticky nezabezpečujú zvýšenie účasti detí na dochádzke – poskytujú však vhodnejšie a bezpečnejšie prostredie
- dôležité by bolo podporiť najmä projekty orientované na vzdelávanie dievčat a na gramotnosť žien, ktoré už nemajú možnosť začleniť sa do školskej dochádzky – a to najmä v krajinách s veľkou mierovou rodovej nerovnosti (ako napr. Afganistan)
- projekty, ktoré riešia výstavbu škôl, by sa mali zamerať najmä na oblasti, kde kvôli nedostatku infraštruktúry deti vôbec nenavštevujú školu. Takéto projekty musia zároveň riešiť aj kvalitu výučby – kompetenciu učiteľov

	Cieľ 4 : Znížiť detskú úmrtnosť	**6%**
	Cieľ 5 : Zlepšiť zdravotný stav matiek	**2%**

- v rámci týchto dvoch cieľov sa realizoval malý počet projektov, avšak v krajinách s veľkou potrebou – Afganistan, Etiópia, Sudán, Keňa
- projekty boli často zamerané širšie – na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre celé komunity, vrátane matiek a detí,
- zdravotné projekty zamerané na malé deti sú aj súčasťou aktivít, ktoré realizujú akademické inštitúcie zo súkromných zdrojov,
- aj v dôsledku nízkeho celosvetového progresu v rámci cieľa úmrtnosť matiek by bolo vhodné podporiť v budúcnosti túto špecifickú tému – výchova pôrodných asistentiek, osvetové programy, a pod.

Záverom sa dá konštatovať, že ciele slovenskej rozvojovej pomoci sa v najväčšej miere blížia k plneniu MRC v Zákone o rozvojovej pomoci. Strednodobá stratégia a Národný program sa o ne opiera v menšej miere, okrem MRC sa zameriava aj na iné rozvojové intervencie, ako napríklad budovanie inštitúcií, podpora občianskej spoločnosti, infraštruktúra, pomoc transformujúcim sa krajinám pri integrácií do medzinárodných organizácií. Ako príspevok k plneniu MRC je preto možné klasifikovať 32 % z objemu finančných prostriedkov, poskytnutých na projekty v rámci v rámci bilaterálneho programu SlovakAID od roku jeho vzniku v 2004.

3. Záverečné odporúčania

Podľa uvedených výpočtov z celkovej sumy poskytnutej rozvojovej pomoci SR na rozvojové projekty v rámci bilaterálneho programu SlovakAID bolo 32 percent deklaratívne zameraných na plnenie MRC. Keďže rozvojová spolupráca predstavuje zložitý komplex príčin, intervencií a dôsledkov je pravdepodobné, že aj projekty, ktoré nespadali do tejto kategórie priamo, sekundárne riešili, alebo čiastočne riešili, aj okruhy MRC.

V tejto súvislosti je dôležité, aby korelácia medzi MRC a rozvojovou pomocou SR prostredníctvom agentúry SlovakAID mala jasnejšie zadefinované ciele a metodológiu v oblasti:
A. stratégií, a to najmä teritoriálneho a tematického zamerania,
B. samotného procesu a procedúr implementácie rozvojovej pomoci.

A. Programové stratégie rozvojovej pomoci SR

Slovenská rozvojová pomoc by mala venovať väčšiu pozornosť chudobným krajinám Ázie a subsaharskej Afriky (posun zo strednopríjmových krajín, ako napr. Srbsko). Podľa analýzy vykázanej pomoci za rok 2009 (Výročná správa SAMRS 2009) smerovalo do najchudobnejších a nízkopríjmových krajín, ktoré takto klasifikuje OECD len 23 % z celkového objemu bilaterálnej pomoci. V budúcnosti by sa mala dosiahnuť prinajmenšom rovnováha medzi chudobnými (Subsaharská Afrika, Ázia) a transformujúcimi sa krajinami (Západný Balkán, Východné partnerstvo). Takisto je potrebné postupne navyšovať objem finančných prostriedkov na bilaterálny program SlovakAID, ktorý je dlhodobo finančne poddimenzovaný a od roku 2004 nezaznamenal významnejší rast (v priemere 5 mil. Eur ročne).

V budúcnosti je možné venovať väčšiu pozornosť tým cieľom, v ktorých má SR najviac skúsenosti, a to predovšetkým

a) životné prostredie, najmä prístup k vode – avšak teritoriálne presunúť cieľovanie k chudobným krajinám a sústrediť sa na konkrétne indikátory súvisiace s riešením klimatických zmien,
b) odstraňovanie chudoby, najmä projekty zamerané na podporu malého podnikania a zvyšovania kvalifikácie
c) boj proti HIV/AIDS

Súčasne si však treba uvedomiť rastúcu zodpovednosť voči cieľom č. 4 a 5, ktoré sú celosvetovo v omeškaní a je pravdepodobné, že aj počas summitu bude tomuto fenoménu venovaná väčšia pozornosť:

a) úmrtnosť matiek a poskytovanie prístupu k základnej zdravotnej starostlivosti,
b) znižovanie hladu – potravinová bezpečnosť,
c) vzdelávanie dievčat a žien a ich uplatnenie na trhu práce.

Slovenská rozvojová pomoc prostredníctvom programu bilaterálnej pomoci SlovakAID podporuje aj projekty, ktoré nespadajú do oblasti MRC. Pri definovaní sektorového zamerania by sa mala opierať najmä o národné rozvojové stratégie, ktoré sú vypracované vládami rozvojových krajín. Tieto obsahujú aj iné sektorové intervencie, ako je zameranie MRC, najmä budovanie demokracie a právneho štátu, čo je tiež dôležitou podmienkou pre rozvoj.

Dôležitým prvkom v budúcom systéme slovenskej rozvojovej spolupráce je tvorba Country Strategy Papers pre krajiny, do ktorých smeruje rozvojová pomoc, ktoré budú definovať v dlhodobejšom horizonte vybrané sektorové intervencie pre cieľové krajiny.

Tieto intervencie budú reflektované v príslušných Národných programoch a následne v grantových výzvach.

Na základe vopred stanoveného programového zamerania bude možné vykonávať následnú evalváciu realizovaných projektov a posudzovať, aký dopad majú realizované projekty voči stanovenej stratégii, čo v súčasnosti vzhľadom na chýbajúci evalvačný systém nie je možné.

B. Procesy implementácie rozvojovej pomoci

Pre praktické premietnutie MRC do projektov slovenskej rozvojovej pomoci je potrebné rámcovať stratégie a najmä Národný program jednotlivými zámermi MRC a používať priradené indikátory v celom procese riešenia projektov – od výziev, hodnotenia, monitorovania a reportovania.

Pokiaľ budú v rámci Národného programu určené krajiny, v ktorých sa chce Slovensko vyslovene zamerať na plnenie MRC (čo sú najmä chudobnejšie krajiny), je potrebné písať sektorové zameranie pre tieto krajiny tak, aby viac korešpondovalo s MRC, a to nielen s názvom cieľa, ale aj jeho jednotlivými zámermi a indikátormi. Tomu musia byť prispôsobené aj grantové výzvy, založené na Národnom programe, ktorých sektorové zameranie by malo byť rozpísané konkrétnejšie, s cielenejším zameraním sa na intervencie v rámci vybraných MRC.

Je dôležité oboznámiť subjekty, aplikujúce na jednotlivé výzvy so stratégiou MRC, korešpondujúcou so stratégiou slovenskej rozvojovej pomoci tak, aby samotné subjekty inkorporovali túto stratégiu do projektových aktivít, výstupov, zámerov a cieľov. Tomu treba následne priradiť hodnotiaci proces, monitorovanie projektov a správy z projektov. Ako vyplýva zo štúdie, drvivá väčšina projektov nie je písaná v zmysle indikátorov MRC – nie je ľahké určiť, s akým zámerom sa jednotlivé projekty robia, preto nie všetky schválené projekty spĺňali zadelenie pod jednotlivé ciele podľa prísnejších kritérií.

Rámcovať projekty rozvojovej pomoci Miléniovými rozvojovými cieľmi nie je formálna záležitosť – na to, aby sa Miléniové ciele stali skutočnosťou, aby nastal pokrok, ktorého víziu akceptovali vlády mnohých krajín, treba premietnuť papierové deklarácie do činov - od strategických rozhodnutí až po každodennú prax.

4. Prílohy

Príloha 1:
Zoznam projektov podporených z programu bilaterálnej pomoci SlovakAID podľa jednotlivých Miléniových rozvojových cieľov (oficiálna rozvojová pomoc)

	Cieľ 1 : Odstrániť extrémnu chudobu a hlad

Zámer:	Ukazovatele pre monitorovanie pokroku
Zámer 1 A: Znížiť na polovicu podiel ľudí s príjmom nižším ako 1 dolár na deň (v období 1990 – 2015)	1.1 Podiel obyvateľstva žijúceho pod 1 dolár na deň (v parite kúpnej sily) 1.2 Miera priepasti chudoby (výskyt x hĺbka chudoby) 1.3 Podiel najchudobnejších 20% obyvateľstva na národnej spotrebe
Zámer 1 B: Dosiahnutie plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce pre všetkých, vrátane žien a mladých ľudí	1.4 Tempo rastu HDP na zamestnanú osobu 1.5 Pomer zamestnaných k počtu obyvateľov 1.6 Podiel zamestnaných ľudí, ktorí žijú pod $1 na deň 1.7 Podiel vlastných účtov a vypomáhajúcich rodinných pracovníkov na celkovej zamestnanosti
Zámer 1 C: Znížiť na polovicu podiel ľudí trpiacich hladom (v období 1990 – 2015)	1.8 Výskyt podvyživených detí do 5 rokov veku 1.9 Podiel obyvateľstva pod minimálnou úrovňou príjmu kalorickej energie z potravín

Krajina: Sudán
Názov projektu: Odborné školiace centrum St. Joseph - automatická dielňa
Rok schválenia: 2009
Realizátor: SAVIO o.z.
Suma: 147.633 €

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je zvýšiť zamestnanosť mladých ľudí a ich uplatnenie na trhu práce prostredníctvom získania odbornej kvalifikácie v odbore automechanik. Prostredníctvom moderného strojového vybavenia, zvýšenia odbornosti učiteľov a modernizácie výučby v tréningovom centre St. Joseph´s VTC v Chartúme sa v rámci projektu realizuje vzdelávanie učňov.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Položenie základov pre rozvoj mikropodnikov v južnom Sudáne
Rok schválenia: 2005
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 161,521.35 USD / 122.513 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšenie životných podmienok znevýhodnených osôb (najmä žien), podpora zapojenia sa žien do rozhodovacích procesov komunity a zvýšenie sociálneho kapitálu daných komunít. V rámci projektu 129 žien a 88 mužov zvýšilo svoju gramotnosť a nadobudlo obchodné zručnosti. Zriadil sa program mikroúverov so skupinou 305 aktívnych sporiteľov a dlžníkov. Finančne sa podporilo 161 nových a existujúcich podnikoch.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Infraštruktúra malého a stredného podnikania – vybudovanie mlynu a pekárne
Rok schválenia: 2007
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 115.900 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo podporiť vznik malých podnikov (pekárne a mlynu) a tým povzbudiť obyvateľov k podnikateľskej aktivite a zodpovednosti za poskytnuté služby. Založené podniky zvýšili potravinovú bezpečnosť, zabezpečili finančný prínos pre komunitu a tak prispeli k zlepšeniu životných podmienok miestnych obyvateľov. Nová pekáreň zamestnáva troch ľudí a denne dokáže vyprodukovať chlieb pre vyše 200 rodín.

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Socio - ekonomický rozvoj vidieka v Afganistane
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Člověk v ohrození
Suma: 148.928 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je podporenie socio-ekonomického rozvoja chudobných vidieckych komunít v provincii Parwan prostredníctvom aktívneho zapojenia žien. V rámci projektu sa 400 žien zúčastní odborných školení zameraných na zefektívnenie domácej poľnohospodárskej produkcie, skvalitnenie výživy a zlepšenie zdravia členov domácnosti zapojených do projektu.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Zvyšovanie efektívnosti a kapacity družstiev a tým prispieť k zníženiu chudoby ich členov - farmárov
Rok schválenia: 2004
Realizátor: TIMAN s.r.o.
Suma: 86,150 USD / 65.344 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť fungovanie a efektivitu 8 družstiev v okrese Nyandarua a tým prispieť k zníženiu chudoby farmárov. 8 miestnych trénerov bolo vyškolených na poskytovanie poradenstva. Prevádzka družstiev bola optimalizovaná. Výsledkom špecializovaného odborného vzdelávania a poradenstva v oblasti riadenia počet aktívnych členov družstva vzrástol, množstvo vyprodukovaného mlieka a predaj sa výrazne zvýšil.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Zvýšenie výkonnosti družstiev pomocou budovania riadiacich kapacít ich zamestnancov
Rok schválenia: 2008
Realizátor: TIMAN, s.r.o.
Suma: 97.279 Eur

Cieľ a výsledky projektu:
Projekt bol zameraný na zvýšenie efektivity a produktivity 8 družstiev formou zvyšovania riadiacich zručností ich zamestnancov a poskytovaním odborného cieleného poradenstva.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Udržateľný ekoturizmus ako alternatívny spôsob živobytia pre komunitu v Kasigau
Rok schválenia: 2008
Realizátor: Integra Co-op družstvo
Suma: 223.134 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vybudovanie ekoturistického zariadenia v Kasigau, v regióne Taita. Toto zariadenie, ktorého akcionármi sú členovia miestnej komunity, zabezpečí ekonomický rozvoj regiónu a prispeje k zachovaniu pôvodnej fauny a flóry. Vytvorením pracovných príležitostí pre miestnych obyvateľov projekt umožnil dlhodobý a udržateľný rozvoj komunít a stabilnejšiu budúcnosť pre tých najchudobnejších.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Stolárska dielna v Bosco Boys v Nairobi
Rok schválenia: 2009
Realizátor: SAVIO o.z.
Suma: 137.734 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je poskytnúť vzdelávanie v oblasti stolárstva a získanie základných zručností v tomto remesle pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce. K dosiahnutiu cieľu je potrebné vybudovať a zariadiť stolársku dielňu pre mládež z ulice v centre Bosco Boys v Nairobi, kde bude prebiehať vzdelávanie v odbore stolárstvo.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Podpora socioekonomického rozvoja vidieka v Západnej Keni
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 105.291 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je vybudovať lokálne kapacity v oblasti mikropodnikania, komunitnej participácie a komunitného plánovania rozvoja, ktoré budú mať dosah na približne 630 ľudí. Prostredníctvom školení sa sprostredkujú prijímateľom nové poznatky v oblasti podnikania a získajú prístup k mikropôžičkovému programu.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Zvyšovanie počítačovej gramotnosti učiteľov a študentov v juhovýchodnej Keni
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Nadácia Pontis
Suma: 80.640 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je napomôcť pri znižovaní chudoby vidieckej mládeže v oblasti Kasigau. Projekt využíva tréningový program Microsoft Slovakia a kladie dôraz na kontakt a výmenu informácií medzi učiteľmi z Kene a učiteľmi na Slovensku. Program poskytne vyškolenie miestnych učiteľov, kvalitné metódy IT vzdelávania, vybavenie počítačovej učebne a zabezpečenie internetového pripojenia pre 700 žiakov.

Krajina: Kirgizsko
Názov projektu: RYŽA Z UZGENU – stratégia na zníženie chudoby a rozvoj malého podnikania prostredníctvom podpory tradičného poľnohospodárstva v južnom Kirgizsku
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj
Suma: 102.894 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je znížiť chudobu roľníkov v južnom Kirgizsku prostredníctvom zlepšenia podmienok v poľnohospodárskej produkcii a ich prístupu a participácii na trhu. Súčasne sa podporí zachovanie tradičnej plodiny - uzgenskej ryže, zlepší sa ochrana životného prostredia, životná úroveň a zdravie obyvateľstva.

Krajina: Mongolsko
Názov projektu: Jačí syr - príležitosť na zlepšenie sociálneho postavenia komunít pastierov
Rok schválenia: 2008
Realizátor: A-projekt, n.o.
Suma: 108.540 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom bolo zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie chovateľov hospodárskych zvierat prostredníctvom podpory komunitnej spolupráce a rozvoja zručností v oblasti spracovania mlieka a predaja mliečnych výrobkov s vyššou pridanou hodnotou. Na Liptove sa vyučili tri mongolské rodiny z Archangajskej oblasti.

Krajina: Mongolsko
Názov projektu: Výroba syra v Mongolsku – transfer slovenskej technológie
Rok schválenia: 2005
Realizátor: ADAMS & Co., s.r.o.
Suma: 140,429 USD / 106.515 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť ekonomickú a sociálnu situáciu mongolských pastierskych komunít prostredníctvom prenosu metód efektívneho spracovania mlieka na trvanlivé mliečne výrobky a slovenského know-how v oblasti výroby trvanlivých syrov. Traja pastieri absolvovali školenie na Slovensku. Štyri rodiny z Batshiretu ponúkajú trvanlivý

syr na miestnych trhoch, vrátane niektorých veľkých supermarketov. Príjem z predaja syrov je 4 krát vyšší ako z predaja ostatných tradičných mongolských mliečnych výrobkov.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Podpora farmárskych príležitostí – budovanie kravínov a nákup kráv pre individuálnych farmárov
Rok schválenia: 2007
Realizátor: ADRA Slovensko
Suma: 232.357 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bola výstavba 41 maštalí, ich vybavenie dojacim zariadením a poskytnutie hovädzieho dobytku. Príjemcovia boli zaškolení odborníkom v oblasti starostlivosti o zvieratá, hygieny dojenia a spracovania mlieka. Farmári boli napojení na miestny mliekarenský priemysel, ktorý im zabezpečí odbyt mlieka a tak umožní zlepšiť finančnú situáciu.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Obnova drobnej živočíšnej výroby v Srbsku
Rok schválenia: 2004
Realizátor: VERNUS Družstvo
Suma: 115.873 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo podporiť drobné podnikanie v živočíšnej výrobe na srbskom vidieku prostredníctvom vypracovania manuálu na riadenie výroby malej králičej farmy, vyškolenia personálu na poskytovanie konzultácií a facilitácie podnikania miestnych farmárov.

Krajina: Srbsko**/**Kosovo
Názov projektu: Rozvoj zamestnaneckých zručností mládeže v Kosove
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 116.178 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo posilniť a podporiť sociálnu a ekonomickú integráciu mladých nezamestnaných v Kosove. Projektové aktivity obsahovali vzdelávacie kurzy zamerané na pracovné zručnosti v rôznych profesiách, výmenné študijné a pracovné pobyty na Slovensku zamerané na vzdelávanie lídrov kosovských MVO a zvýšenie ich odbornej pripravenosti v oblasti prekonávania sociálnej a ekonomickej zaostalosti Kosova.

Krajina: Gruzínsko
Názov projektu: Zníženie vylúčenia marginalizovaných skupín gruzínskych vysídlencov
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 149.723 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je znížiť mieru vylúčenia a zmobilizovanie občanov v troch cieľových komunitách obyvateľstva (Tserovani, Shvavshebi a Gardabani) vysídleného po konflikte a zefektívnenie ich komunikácie s miestnymi autoritami. Projekt sa zameriava na zlepšenie ekonomických možností vysídlencov, zvýšenie ich občianskej participácie, budovanie sociálneho kapitálu v novom prostredí a zlepšenie ich životných podmienok v nových komunitách.

Krajina: Moldavsko
Názov projektu: Podpora roľníkov v Moldavsku po období sucha
Rok schválenia: 2007
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 66.386 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zmierniť negatívne následky obdobia sucha. V rámci projektu bola distribuovaná materiálna pomoc v 21 regiónoch, ktoré boli najviac postihnuté katastrofálnym suchom. Pomoc sa realizovala formou distribúcie lokálne nakúpeného osiva, hnojiva a pohonných látok do poľnohospodárskych strojov pre 1 012 roľníkov.

	Cieľ 2 : Dosiahnuť univerzálne základné vzdelanie

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 2 A: Zabezpečiť, aby do r. 2015 deti na celom svete, chlapci a dievčatá rovnako, mali možnosť absolvovať kompletné základné vzdelanie	2.1 Čistá miera zápisu na základné školy 2.2 Podiel detí, ktoré začnú 1. ročník a dokončia 5. ročník základnej školy 2.3 Miera negramotnosti obyvateľov vo veku 15-24 rokov

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Zlepšenie vzdelávania žien v Afganistane
Rok schválenia: 2003
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 100,000 USD / 75.850 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť vzdelávanie dievčat a negramotných žien. V Pofdame (okres Kohisan, provincia Kapisa) bola postavená zmiešaná základná škola pre 300 dievčat a chlapcov. 100 učiteliek z provincie Kapisa sa zúčastnilo vzdelávacích kurzov pre zlepšenie svojich schopností. 100 žien a dievčat pravidelne navštevovalo prednášky v Resource Center v Sherkhankhel s cieľom zlepšiť ich gramotnosť a znalosti v oblasti zdravia a hygieny.

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Výstavba základnej školy v meste Kunduz
Rok schválenia: 2004
Suma: 99,845 USD / 75.732 EUR
Názov projektu: Poskytnutie školského zariadenie základnej škole v meste Kunduz
Rok schválenia: 2005
Suma: 124,102.07 USD / 94.131 EUR
Realizátor: Spoločnosť ľudí dobrej vôle

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bola výstavba novej základnej školy v meste Kunduz a zlepšenie vzdelávacích príležitostí pre deti v tomto regióne. V rámci týchto dvoch projektov bola postavená nová škola v meste Kunduz. Miestni ľudia sa podielali na výstavbe školy. Kapacita školy je 2 000 detí.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Učitelia dobrovoľníci pre Južný Sudán
Rok schválenia: 2006
Realizátor: eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí
Suma: 199,589 USD / 151.387 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšenie kvality základného a stredoškolského vzdelania v komunite Mapuordit a rozvoj miestnej výučby. Dvaja slovenskí učitelia vyučovali 450 študentov základných a stredných škôl prírodné vedy a anglický jazyk. 54 miestnych učiteľov sa zúčastnilo školenia týkajúceho sa pedagogických metód a školských predmetov.

	Cieľ 3 : Podporiť rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien

Zámer**:**	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 3 A: Odstrániť rodovú nerovnosť v základnom a stredoškolskom vzdelávaní do r. 2005 a na ostatných stupňoch vzdelávania do r. 2015	3.1 Pomer dievčat a chlapcov v základnom, stredoškolskom a vysokoškolskom vzdelávaní 3.2 Podiel žien na zamestnanosti v hospodárstve (s výnimkou poľnohospodárstva) 3.3 Podiel kresiel v národnom parlamente obsadených ženami

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Ženské komunitné centrum na vidieku Afghanistanu
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 99,956.61 USD / 75.816 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť vzdelávanie dievčat a žien a posilniť ich ekonomickú nezávislosť, ako aj postavenie v rámci afganskej spoločnosti. 200 žien navštevovalo kurzy v centrách Sherkhankhel a Ushturgam za účelom zlepšenia ich gramotnosti a podnikateľských zručností. 100 vidieckych žien absolvovalo školenie s cieľom zlepšiť ich zdravotné a hygienické povedomie, 1437 žien školenie o právach a 40 žien získalo zručnosti v oblasti obchodu a marketingu a kapitál prostredníctvom mikropôžičkového programu.

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Zmiernenie nerovnosti pohlaví vo vzdelávaní a zamestnanosti prostredníctvom posilnenia odbornej zručnosti žien a dievčat v Afganistane
Rok schválenia: 2005
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 233,311.82 USD / 176.966 EUR
Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť vzdelávanie dievčat a žien a posilniť ich postavenie v rámci afganskej spoločnosti, ako aj ich ekonomickú nezávislosť. Založili sa dva technické inštitúty (v Kábule a v Charikare) s ponukou odborných kurzov (administratíva, žurnalistika, pedagogika,..) pre 180 študentiek ročne, ktoré zvýšili svoju šancu uspieť na trhu práce.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Podpora podnikania vidieckych žien v západnej Keni
Rok schválenia: 2008
Realizátor: Človek v ohrození
Suma: 80.040 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo podporiť socioekonomický rozvoj 18 nezávislých vidieckych komunít. Projekt prispel k zníženiu chudoby a k zabezpečeniu trvalej udržateľnosti výsledkov prostredníctvom prístupu k mikropôžičkám a poskytnutím know-how v oblasti malého podnikania. Viac než 100 žien sa zúčastnilo školenia o základných podnikateľských zručnostiach a zásadách efektívneho podnikania s možnosťou následného poskytnutia mikropôžičky na rozbehnutie, resp. rozšírenie ich podnikania, ako aj o nových možnostiach na podnikanie. Počas projektu dostalo mikropôžičku 213 žien.

Krajina: Bosna a Hercegovina
Názov projektu: Rovnosť a ženské práva
Rok schválenia: 2008
Realizátor: The Women´s Organization Viktorija 99 Jajce (prostredníctvom ZÚ Sarajevo)
Suma: 3.585 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom mikrograntu bolo prostredníctvom prednášok a workshopov informovať ženy o svojich právach, rovnoprávnosti pohlaví a usmerniť ich na účasť v spoločenskom živote. Tieto školenia prispeli k zvýšeniu povedomia o právach žien v Bosne a Hercegovine.

Krajina: Bosna a Hercegovina
Názov projektu: Centrum pomoci pre ženy v Srebrenici
Rok schválenia: 2010
Realizátor: Nadácia Pomocné ruky
Suma: 163.748 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je otvorenie príležitostí pre osamelé ženy v chránenej dielni v Srebrenici, kde im bude zabezpečená pracovná terapia a práca k zabezpečeniu zlepšenia ich finančnej situácie. Príjem z činnosti dielne zabezpečí nevyhnutný zdroj príjmov na financovanie fixných nákladov na prevádzku Centra a krytie nákladov chránenej dielne. Ženy budú vzdelávané v rámci projektu s cieľom zvýšenia poznatkov a nadobudnutia zručností na vykonávanie konkrétnej práce.

Krajina: Srbsko/Kosovo
Názov projektu: Tkáčsky vzdelávací program pre srbské ženy
Rok schválenia: 2008
Realizátor: Association of Employed Women „AVENIJA" (prostredníctvom SÚ Priština)
Suma: 4.680 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom mikrograntu bolo nakúpiť softvér Bernina, zaobstarať tkáčsky materiál a súčasne uskutočniť odborný výcvik na tkáčskych a šijacích strojoch. Mikrogrant napomohol ovdoveným ženám a sirotám po kosovskom konflikte v r. 1999, ktoré prešli odborným výcvikom, získať možnosť lepšieho pracovného uplatnenia.

Krajina: Srbsko/Kosovo
Názov projektu: Kurz tkania a šitia pre srbské ženy
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Združenie zamestnaných žien „AVENIJA" (prostredníctvom SÚ Priština)
Suma: 4.825 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom mikrograntu je nadviazať na identický projekt, realizovaný v roku 2008 s názvom „Výučba kosovských žien k práci na šijacích a tkáčskych strojoch". Vzhľadom na veľmi pozitívne výsledky dosiahnuté aktivitami obsiahnutými v tomto projekte, súčasný projekt sa orientuje na zlepšenie zručností žien a možností uplatnenia sa na trhu práce.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Rozvoj malého podnikania v skupine ohrozených žien v Srbsku
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 109.215 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom programu bolo rozšíriť existujúci program rozvoja malého podnikania v Srbsku, ktorý bol zameraný na sociálnu skupinu žien v ohrození. Hlavným prínosom programu bolo zavedenie systému monitorovania klientov a zavedenie trhovej stratégie, ktorá účastníčkam projektu pomohla zlepšiť prístup pre uvedenie ich produktov na trh.

	Cieľ 4 : Znížiť detskú úmrtnosť

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 4 A: Znížiť o dve tretiny úmrtnosť detí do 5 rokov (v období 1990 – 2015)	4.1 Úmrtnosť detí do 5 rokov života 4.2 Dojčenská úmrtnosť 4.3 Podiel detí vo veku 1 rok, zaočkovaných proti osýpkam

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Vzdelávanie matiek v starostlivosti o dieťa v zdraví a v chorobe prostredníctvom verejne dostupných didaktických panelov

Rok schválenia: 2009
Realizátor: Ales, a.s.
Suma: 145.635 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je sprístupniť prvorodičkám a matkám vzdelávanie a informovať ich ohľadom starostlivosti o dieťa prostredníctvom verejne dostupných didaktických panelov v zdravotníckych zariadeniach. Projekt bude mať dopad na rast kvality života ženy v tehotenstve a počas starostlivosti o dieťa. Podporí správne stravovacie a hygienické návyky detí a matiek.

Krajina: Afganistan
Názov projektu: Vybudovať urgentný príjem rozšírením Nemocnice "Lodin" - Provincia Logar-Mohammad Agha distrikt
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Slovensko - Afgánska obchodná komora
Suma: 125.983,50 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je rozšírenie nemocnice Lodin v provincii Logar, zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov provincie, zníženie úmrtnosti žien a detí, zlepšenie hygienických podmienok v nemocnici. Zriadia sa 2 nové miestnosti poskytujúce urgentný príjem. V areáli nemocnice bude vybudovaný vodojem s kapacitou 10 000 litrov vody, ktorý výrazne pomôže zvýšiť hygienické štandardy nemocnice.

Krajina: Etiópia
Názov projektu: Ambulancia - zdravotná starostlivosť a vzdelanie pre Kabele
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 143.177,42 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom je vybudovanie ambulancie - dostupnej zdravotnej starostlivosti pre 550 detí z chudobných rodín v meste Debre Zeit v časti Kabele 15, ako aj realizácia zdravotných prevenčných školení pre rodiny detí navštevujúcich lokálnu školu. Ambulancia mesačne skontroluje zdravotný stav všetkých detí na škole a vyškolí mesačne 80 rodín ako predchádzať chorobám, čo robiť v prípade choroby ako zabezpečiť základné hygienické podmienky detí v ich domovoch.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Výstavba zdravotného strediska s lôžkovou časťou
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Humanistické centrum NAROVINU
Suma: 189.307 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Výstavbou zdravotného strediska s lôžkovou časťou umožniť a sprístupniť zdravotnú starostlivosť obyvateľom Rusinga Island. Cieľom projektu je znížiť úmrtnosť a poskytnúť odbornú, kvalifikovanú starostlivosť miestnym obyvateľom, so špeciálnym dôrazom na deti a matky a pacientov HIV/AIDS. Cieľovú skupinu tvorí približne 10 000 ľudí.

	Cieľ 5 : Zlepšiť zdravotný stav matiek

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 5 A: Znížiť o tri štvrtiny úmrtnosť matiek (v období 1990 – 2015)	5.1 Materská úmrtnosť 5.2 Podiel pôrodov za účasti kvalifikovaného zdravotníckeho personálu
Zámer 5 B: Dosiahnuť do roku 2015 univerzálny prístup k reprodukčnému zdraviu	5.3 Používanie antikoncepčných metód 5.4 Pôrodnosť adolescentov 5.5 Pokrytie prenatálnej starostlivosti 5.6 Nenaplnená potreba pre rodinné plánovanie

Krajina: Sudán
Názov projektu: Rozvoj kapacít v ošetrovateľstve, pôrodnej asistencii a komunitnom zdravotníctve
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a soc. práce
Suma: 149.858 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je zvýšiť dostupnosť a kvalitu poskytovania zdravotníckej starostlivosti v oblasti južného Sudánu, zlepšiť zdravotný stav populácie, ako aj zaviesť vzdelávací a osvetový program. Vzdelávací program bude zameraný na výchovu kvalifikovaného podporného zdravotníckeho personálu – verejných zdravotníkov (s dôrazom osvetu), terénnych sociálnych pracovníkov a ošetrovateľov –pôrodných asistentov z radov domáceho obyvateľstva.

	Cieľ 6 : Bojovať proti HIV/AIDS, malárii a ďalším chorobám

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 6 A: Do r. 2015 zastaviť a začať znižovať šírenie HIV/AIDS	6.1 Rozšírenie HIV u 15-24 ročných tehotných žien 6.2 Miera používania kondómov 6.3 Podiel obyvateľov vo veku 15-24 rokov s komplexnou znalosťou problematiky HIV / AIDS 6.4 Pomer školskej dochádzky sirôt k ostatným deťom vo veku 10-14 rokov
Zámer 6 B: Dosiahnuť do roku 2010 všeobecný prístup k liečbe HIV / AIDS pre všetkých tých, ktorí ju potrebujú	6.5 Podiel obyvateľov s pokročilou infekciou HIV s prístupom k antiretrovirálnej liečbe
Zámer 6 C: Do r. 2015 zastaviť a začať znižovať výskyt malárie a ďalších vážnych chorôb	6.6 Rozšírenie a miera úmrtnosti spojená s maláriou 6.7 Podiel detí do 5 rokov spiacich pod ochrannými sieťami 6.8 Podiel detí do 5 rokov s horúčkou, ktoré sú liečené antimalarikami 6.9 Rozšírenie a miera úmrtnosti spojená s tuberkulózou 6.10 Podiel prípadov tuberkulózy zistených a liečených DOTS postupom

Krajina: Keňa
Názov projektu: Prevencia, výživa a komplexná starostlivosť pre deti a rodiny postihnuté HIV/AIDS
Rok schválenia: 2007
Realizátor: Magna – deti v núdzi
Suma: 232.357 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zabezpečiť HIV pozitívnym ženám prenatálnu, natálnu a postnatálnu starostlivosť s cieľom zabrániť prenosu vírusu z matky na novorodenca, ako aj následnú starostlivosť o novorodenca (program pre deti narodené HIV pozitívnym matkám). 500 deťom sa poskytla lekárska, sociálna a nutričná starostlivosť. V rámci projektu bola poskytnutá lekárska asistencia pre HIV pozitívnych ľudí, testovanie na zistenie statusu HIV a odborné individuálne konzultácie s pacientom.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Predchádzanie prenosu HIV vírusu z matky na dieťa
Rok schválenia: 2006
Realizátor: Magna – deti v núdzi
Suma: 300,000 USD / 227.548 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zabezpečiť zníženie počtu prípadov prenosu HIV z matky na dieťa. Do projektu bolo začlenených 335 HIV pozitívnych tehotných žien a 253 detí. Boli poskytnuté školenia o bezpečnom kŕmení, výžive počas tehotenstva a hygiene. Tisíckam žien bola poskytnutá prenatálna starostlivosť, poradenstvo a testovanie, 42 zdravotníkov sa zaškolilo v oblasti antiretrovírusovej terapie a liečby.

Krajina: Vietnam
Názov projektu: Vybudovanie integrovanej starostlivosti v oblasti prevencie prenosu HIV z matky na dieťa v Národnej pediatrickej nemocnici, Ha Noi, Viet Nam
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Magna – deti v núdzi
Suma: 142.332,10 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je prispieť k plnohodnotnému životu novorodencov bez nákazy HIV a k zlepšeniu kvality života HIV pozitívnych matiek a detí. Projekt sa zaoberá komplexnou zdravotnou a sociálnou prenatálnou a postnatálnou starostlivosťou s cieľom zníženia prípadov prenosu HIV z matky na dieťa. Projekt má vybudovať základné piliere starostlivosti o HIV pozitívnu matku v čase tehotenstva, pôrodu a prvých šesť mesiacov po pôrode.

Krajina: Kambodža
Názov projektu: Nádej na lepší život pre HIV pozitívne deti v Kambodži
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Magna – deti v núdzi
Suma: 99,447.25 USD / 75.430 EUR

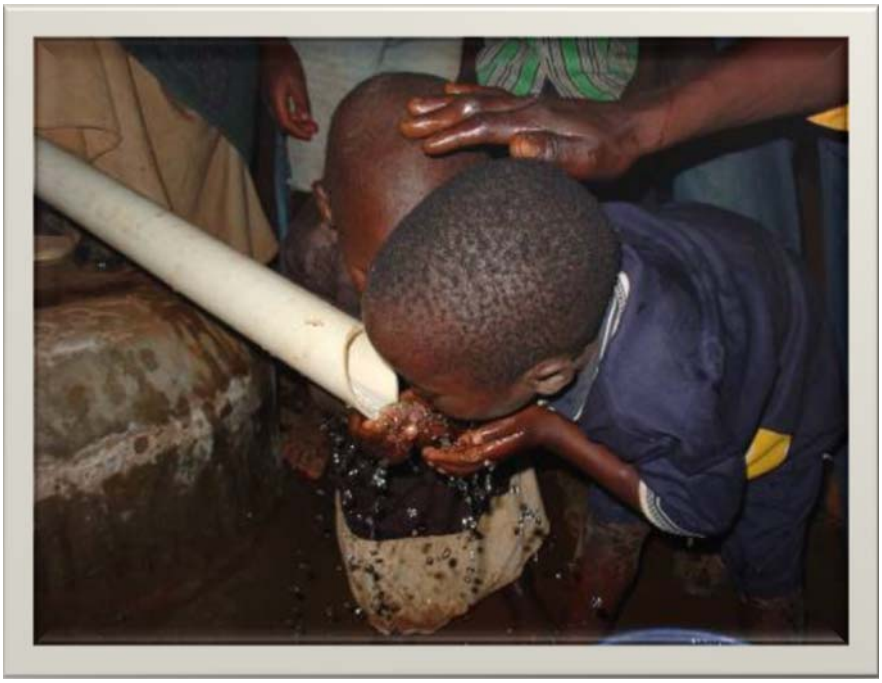
Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo umožniť HIV / AIDS pozitívnym deťom v Phnom Penh žiť plnohodnotný život prostredníctvom poskytnutia adekvátne lekárskej starostlivosti, vzdelania a zabezpečenia sociálneho začlenenia. V Phnom Penh bolo založené vzdelávacie centrum a ambulancia, ktorá poskytuje pravidelné lekárske prehliadky, ošetrenia a vzdelávacie služby. 92 HIV pozitívnych a 75 zdravých detí bolo zaradených do programu za účelom uľahčenia ich sociálneho začlenenia.

Krajina: Kambodža
Názov projektu: Predchádzanie prenosu HIV vírusu z matky na dieťa v Phnom Penh
Rok schválenia: 2005
Realizátor: Magna – deti v núdzi
Suma: 200,000 USD / 151.699 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo znížiť počet prípadov prenosu HIV z matky na dieťa. Projektové aktivity, vykonávané v piatich strediskách zdravotnej starostlivosti, sa zameriavali na prenatálnu, intrapartálnu a postnatálnu prevenciu, vrátane HIV testovania a poskytovania potrebnej antiretrovírusovej liečby. 98,9 % matiek zapísaných do tohto programu má zdravé deti, bez infekcie vírusom HIV.

	Cieľ 7 : Zabezpečiť environmentálnu udržateľnosť

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 7 A: Integrovať princípy udržateľného rozvoja do národných politík a znižovať straty environmentálnych zdrojov Zámer 7 B: Do roku 2010 znížiť straty biodiverzity	7.1 Podiel zalesnenej plochy krajiny 7.2 Emisie CO2 celkom na hlavu a na 1$ HDP 7.3 Spotreba substancií poškodzujúcich ozónovú vrstvu 7.4 Podiel zásob rýb v rámci bezpečných biologických limitov 7.5 Podiel celkových použitých vodných zdrojov 7.6 Podiel chránených pozemných a morských oblastí 7.7 Podiel druhov ohrozených vyhynutím
Zámer 7 C: Do r. 2015 znížiť na polovicu podiel ľudí bez prístupu k nezávadnej pitnej vode	7.8 Podiel obyvateľstva s udržateľných prístupom k zdrojom pitnej vody 7.9 Podiel populácie používajúcej lepšie hygienické zariadenia
Zámer 7 D: Do r. 2020 dosiahnuť výrazné zlepšenie života aspoň 100 miliónov ľudí žijúcich v slumoch	7.10 Podiel mestského obyvateľstva žijúceho v slumoch

Zámer 7 A

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Vybudovanie systému ekologickej poľnohospodárskej výroby na EÚ úrovni v Srbskej republike
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
Suma: 149 235,80 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Projekt predpokladá spracovanie srbského zákona a jeho vykonávacieho predpisu o ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Ďalším výstupom bude založenie inšpekčnej organizácie pre výkon inšpekcie všetkých typov výrobcov a vydávanie biocertifikátov na srbské ekologické produkty. V rámci projektu bude odovzdané know-how, vedomosti a skúsenosti slovenských odborníkov.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Podpora a vybudovanie kapacít pre implementáciu medzinárodných dohôd Ramsar a Carpathian Convention
Rok schválenia: 2004
Realizátor: DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie
Suma: 115.910 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vybudovanie kapacít Srbskej vlády a mimovládnych organizácií, ktoré pracovali na implementácii medzinárodných dohôd Ramsar a Carpathian Convention. V rámci projektu sa poskytli prístroje a zaškolenie na používanie technológie GPS, určenej na presné zameranie chránených prírodných území Srbska a Čiernej hory.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Posilnenie kapacít pre implementáciu smernice EU o znečistení vodného prostredia

Rok schválenia: 2007
Realizátor: Dekonta s.r.o.
Suma: 116.178 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo umožniť implementáciu a splnenie požiadaviek Smernice EÚ 76/464/EHS "o znečistení spôsobenom niektorými nebezpečnými látkami vypúšťanými do vodného prostredia", príslušných orgánom štátnej správy. V rámci projektu sa vykonal prehľad existujúcej legislatívy, chemické analýzy vôd, školenia srbských odborníkov a vypracoval sa zoznam relevantných chemických látok v súlade s požiadavkami Smernice.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Vybudovanie inštitucionálnych kapacít v oblasti problematiky klimatických zmien v súvislosti so vstupom Srbska a Čiernej Hory do EÚ
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Profing, spol. s. r.o.
Suma: 78.319 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo asistovať Srbsku a Čiernej Hore pri vybudovaní potrebných inštitucionálnych kapacít v súvislosti so splnením nevyhnutných podmienok pri vstupe krajiny do EÚ. Pre srbských odborníkov a vládnych úradníkov boli organizované dva workshopy s cieľom zlepšiť ich vedomosti a pochopenie príležitostí pre zníženie emisií skleníkových plynov prostredníctvom flexibilných mechanizmov Kjótskeho protokolu. Identifikovali sa nové príležitosti a možnosti financovania činnosti v oblasti zmeny klímy.

Krajina: Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Macedónsko
Názov projektu: Budovanie národných kapacít v oblasti implementácie systémov manažérstva kvality a systémov environmentálneho manažérstva
Rok schválenia: 2009
Realizátor: ASTRAIA s.r.o.
Suma: 179.934 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je budovanie kapacít pre implementáciu a certifikáciu systémov manažérstva kvality a systémov environmentálneho manažérstva v Čiernej Hore, Macedónsku, Bosne a Hercegovine - transfer slovenského know-how v danej oblasti prostredníctvom série tréningov, seminárov a praktickej implementácie týchto systémov.

Krajina: Uzbekistan
Názov projektu: Čistejšia produkcia a energetická účinnosť
Rok schválenia: 2004
Realizátor: SCPC, s.r.o.
Suma: 92,780 USD / 70.373 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bola podpora rozvoja národných kapacít pre environmentálne čistejšiu produkciu a energetickú efektívnosť. 162 účastníkov a zástupcov top manažmentu z vybraných spoločností sa zúčastnilo viacerých školiacich kurzov a seminárov. V piatich vybraných spoločnostiach sa zaviedli princípy čistejšej produkcie. Vďaka projektu sa celkový finančný zisk pohyboval na úrovni 78.500 USD / rok, znížila sa spotreba vody - 1.200 m^3/rok a obmedzila sa produkcia odpadu - 717 t / rok.

Krajina: Uzbekistan
Názov projektu: Národná stratégia pre odpadový manažment v Uzbekistane
Rok schválenia: 2004

Realizátor: Uzbekistan State Committee for Nature Protection, UNDP Slovensko
Suma: 21,525.82 USD / 16.326 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vytvoriť komplexný a národný rámec pre odpadový manažment a vypracovať národnú stratégiu pre odpadový manažment. Slovenský odborný konzultant viedol miestnych expertov pri rozvoji Národnej stratégie odpadového manažmentu pre Uzbekistan a prvého akčného plánu pre nakladanie s odpadmi. Odborný konzultant asistoval pri realizácii a implementácii stratégie.

Krajina: Kazachstan
Názov projektu: Budovanie národných kapacít pre implementáciu integrovaných systémov riadenia
Rok schválenia: 2004
Realizátor: ASTRAIA, s.r.o.
Suma: 98,651 USD / 74.826 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo podporiť budovanie národných kapacít v oblasti kvality a systémov environmentálneho manažmentu. 4 konzultanti boli vyškolení v oblasti zavádzania technológii a certifikácie. V dvoch vybraných pilotných firmách boli vyškolené interné tímy a aktívne sa podieľali na procese implementácie.

Krajina: Kazachstan
Názov projektu: Podpora Kazachstanu pri ratifikačnom procese Kjótskeho protokolu a budovanie kapacít pre implementáciu flexibilných mechanizmov Kjótskeho protokolu
Rok schválenia: 2005
Realizátor: Profing s.r.o.
Suma: 131,716.33 USD / 99.905 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bola podpora ratifikačného procesu Kjótskeho protokolu a pristúpenia k prílohe I Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy, ako aj asistencia pri príprave na uplatňovanie Kjótskeho protokolu. Zorganizovali sa 4 semináre pre vládnych predstaviteľov a odbornú verejnosť. Vypracovala sa odborná štúdia, ktorá analyzovala príležitosti a povinnosti Kazachstanu po ratifikácii Kjótskeho protokolu. Vytvorila sa expertná základňa a analýza možných oblastí pre znižovanie emisií skleníkových plynov.

Krajina: Ukrajina
Názov projektu: Budovanie národných kapacít v oblasti implementácie systémov manažérstva kvality a systémov environmentálneho manažérstva v Ukrajine
Rok schválenia: 2009
Realizátor: ASTRAIA s.r.o.
Suma: 143.632 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Projekt sa zameriava na budovanie kapacít a vytvorenie podmienok na trhu Ukrajiny pre implementáciu a certifikáciu systémov manažmentu kvality a systémov environmentálneho manažmentu v miestnych malých a stredných podnikoch formou transferu know-how, tréningov, seminárov a následnej praktickej implementácie týchto systémov v pilotných podnikoch.

Krajina: Kirgizsko
Názov projektu: Slovensko-kirgizské partnerstvo na podporu prieniku obnoviteľných zdrojov energie v Kirgizskej republike
Rok schválenia: 2005

Realizátor: Nawitas AAE s.r.o.
Suma: 125,872 USD / 95.773 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo podporiť prenikanie energie z obnoviteľných zdrojov na trh, budovanie kapacít s rozhodovacou právomocou, vytváranie sietí kontaktov a zvýšenie verejného povedomia o obnoviteľných zdrojoch. Projekt uľahčil a podporil prenos technológií z EÚ. V rámci projektu sa vypracovala kvantitatívna analýza ponuky a dopytu v energetickom sektore, prehľad právneho rámca v sektore energetiky a odporúčania s cieľom riešiť existujúce prekážky.

Krajina: Gruzínsko
Názov projektu: Podpora procesu zlepšenia manažmentu kvality monitoringu kvality vôd a informačného systému ako nástroja pre rozhodovací proces v politike ochrany vôd v Gruzínsku
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Environmental Institute, s.r.o.
Suma: 116 744 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Projekt je zameraný na zlepšenie kvality získavania údajov z monitoringu vôd. Projekt nadväzuje na projekt EÚ KURA financovaného z EuropeAid. V projekte sa vypracuje príručka systému manažmentu kvality (ISO EN 17025), bude sa vykonávať analýza vzoriek vody, zaškolenie analytikov laboratória, vyvinie a implementuje sa IS kvality vody.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Hodnotenie efektívnosti zdrojov v Keni
Rok schválenia: 2005
Realizátor: SCPC, s.r.o.
Suma: 123,156.83 USD / 93.413 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vybudovať národné kapacity v uplatňovaní preventívnych ekologických prístupov v Keni, ako aj zníženie vplyvu na životné prostredie z výroby a poskytovania služieb s využitím lepšej stratégie riadenia, metód a nástrojov. V 4 vybraných firmách bolo použitých niekoľko opatrení a metód čistejšej produkcie. Predstavených bolo 24 riešení k zlepšeniu zodpovednosti podnikov za životné prostredie.

Zámer 7 B

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Podpora ochrany a regenerácie lesov v Srbsku
Rok schválenia: 2006
Realizátor: Národné lesnícke centrum, Zvolen
Suma: 115.930 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo poskytnúť podporu a know-how správcom lesov v Srbsku a pomôcť tak zlepšiť ochranu a regeneráciu lesného bohatstva. Pomoc pri tvorbe legislatívy zameranej na ochranu lesov umožnila ich racionálne ekonomické využívanie a tým projekt prispel aj k zníženie chudoby vidieckeho obyvateľstva.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Vybudovanie a podpora súkromných kapacít v lesníctve v Srbsku

Rok schválenia: 2005
Realizátor: Lesoprojekt, Zvolen
Suma: 110.087 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Pre približne 500 tisíc súkromných vlastníkov lesov v Srbsku projekt priniesol know-how a skúsenosti v oblasti aktívnej obhajoby spoločných záujmov. Vlastníkom boli poskytnuté poradenské služby v oblasti rozvoja dostupných metód pre udržateľné hospodárenie súkromného lesného plánovania. V rámci projektu bolo súkromným vlastníkom poskytnutá pomoc a podpora pri zakladaní asociácie a bol vypracovaný pilotný plán lesného manažmentu v oblasti Prijepolje.

Krajina: Mongolsko
Názov projektu: Zvyšovanie spoločenských a environmentálnych funkcií lesa v regióne Chentii
Rok schválenia: 2008
Realizátor: EFRA
Suma: 114.533 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo prispieť k riešeniu základných problémov týkajúcich sa životného prostredia prostredníctvom identifikácie aktuálneho stavu lesov a porastov, vypracovania plánu revitalizácie a školením multiplikátorov z regiónu Chentii. V zmysle vypracovanej metodiky bolo založených 42 permanentných monitorovacích plôch. Súčasťou projektu bola aj lektorská činnosť zameraná na ochranu lesa, škôlkarskú činnosť a umelú obnovu lesa v regióne.

Zámer 7 C

Krajina: Mongolsko
Názov projektu: Zdroje podzemných vôd pre kočovných pastierov v Mongolsku
Rok schválenia: 2003
Realizátor: E-EST s.r.o.
Suma: 79,870 USD / 60.581 EUR

Názov projektu: Voda pre pastierov a ich stáda v stepi
Rok schválenia: 2004
Realizátor: E-EST s.r.o.
Suma: 99,495 USD / 75.466 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť prístup k zdrojom podzemných vôd pre kočovných pastierov v Mongolsku a efektívne využitie existujúcich zdrojov podzemných vôd s cieľom podporiť tradičný kočovný životný štýl, ako aj predchádzať depopulácii vidieckych oblastí. V rámci projektu bolo vybudovaných a nainštalovaných niekoľko prototypov mechanických piestových čerpadiel.

Krajina: Mozambik
Názov projektu: Pitná voda pre Mozambik (Hindane)
Rok schválenia: 2004
Realizátor: PLOP Slovakia
Suma: 98,500 USD / 74.712 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zabezpečiť prístup k pitnej vode pre obyvateľov okresu Matutuine vybudovaním dostatočného vodného zdroja. Medzi hlavné aktivity patril hydrogeologický

prieskum, stavebné práce a školenia predovšetkým v oblasti údržby. V rámci projektu bolo inštalované čerpadlo, ktoré slúži pre približne 1000 ľudí.

Krajina: Mozambik
Názov projektu: Pitná voda pre Sao Jose de Lhanguene
Rok schválenia: 2005
Realizátor: DETONE s.r.o.
Suma: 197,140 USD / 149.530 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zaviesť pitnú vodu v Sao Jose de Lhanguene. Dodali sa filtračné stanice, kde priemerná produkcia vody predstavuje 600 litrov za hodinu. Prečistená voda zodpovedá miestnym a medzinárodným hygienickým normám. Filtračné stanice zásobujú pitnou vodou viac ako 2 200 študentov a občanov v Sao Jose de Lhanguene.

Krajina: Mozambik
Názov projektu: Zlepšenie životnej úrovne obyvateľstva – čistá voda
Rok schválenia: 2007
Realizátor: Detone, s.r.o.
Suma: 139.265 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Do prevádzky boli uvedené dve moderné filtračné zariadenia, ktoré sú umiestnené na školách v Matunde a Inharrime. Neslúžia len školákom, ale aj ostatným miestnym obyvateľom. Ide o filtračné stanice, ktoré akúkoľvek vodu premenia na pitnú. Denne je každá z nich schopná zabezpečiť 14 400 litrov pitnej vody.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Rekonštrukcia čističky vôd Chartúm Sever
Rok schválenia: 2005
Realizátor: SIGMATECH a.s. - SYNECTA a.s.
Suma: 196,430.50 USD / 148.991 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zrekonštruovať čističku vôd, zvýšiť kapacitu čerpadiel a zlepšiť kvalitu pitnej vody pre obyvateľov Chartúmu. Dodali sa a nainštalovali náhradné diely pre čerpaciu techniku. Zamestnanci čističky absolvovali špecializované technické školenia s cieľom zabezpečiť riadnu prevádzku a údržbu zariadení.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Dodávka dieselového vodného čerpadla pre severný Sudán
Rok schválenia: 2006
Realizátor: EURO PUMPS, s.r.o.
Suma: 280,000 USD / 212.378 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo poskytnutie lepšieho prístupu k vode vo vidieckych oblastiach v severnom Sudáne. Miestnej poľnohospodárskej komunite boli dodané čerpacie agregáty na zabezpečenie dodávky vody z Nílu pre poľnohospodárske účely. Projekt prispel k zvýšeniu poľnohospodárskej produkcie, k zlepšeniu životnej úrovne a sociálneho statusu poľnohospodárov.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Voda, sanitácia a hygiena pre Nasir
Rok schválenia: 2006
Realizátor: ADRA Slovensko
Suma: 300,000 USD / 227.548 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zabezpečiť pitnú vodu pre 30 000 obyvateľov mesta Nasir v štáte Horný Níl a v južnom Sudáne, ako aj podporovať základné hygienické techniky sanitácie vody. Počet vodovodných vývodov sa zvýšil zo 4 na 62, čo znamená 1 vývod pre 484 ľudí. Voda je tiež dodávaná do dvoch miestnych nemocníc a pre jednu školu. 24 opravárov bolo vyškolených pre prevádzku a údržbu vodovodu. V rámci projektu sa postavilo 17 sociálnych zariadení (latrín), s cieľom znížiť výskyt ochorení spôsobených znečistenou vodou.

Krajina: Sudán
Názov projektu: Tréningové centrum Sv. Petra Clavera v Rumbeku, Južný Sudán
Rok schválenia: 2009
Realizátor: eRko - hnutie kresťanských spoločenstiev detí
Suma: 144.635 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je poskytnúť vzdelávacie aktivity v oblasti elektrických, solárnych technológií, technológií pre zabezpečenie bezpečných vodných zdrojov a ekologického hospodárstva (WATSAN). Vzdelávacie centrum by malo slúžiť ako miesto pre teoretický a praktický tréning. Po ukončení každého kurzu bude vytrénovaných 15 technikov v oblasti elektrických a solárnych technológií a 15 technikov v oblasti WATSAN. Počas trvania projektu budú uskutočnené 2 kurzy.

Krajina: Moldavsko
Názov projektu: Pitná voda pre Dezghinju
Rok schválenia: 2009
Realizátor: ADRA Slovensko
Suma: 139.356 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Hlavným cieľom projektu je vybudovanie a rekonštrukcia studní v Gagauzskej oblasti a zabezpečenie pitnej vody v dedine Dezginja. V rámci projektu sa zrekonštruujú štyri artézske studne, z ktorých dve sú dlhoročne nepoužívané. Voda zo studní bude zhromažďovaná v desiatich cisternách o celkovom objeme 200 000 litrov, z ktorých bude pokračovať samospádom do približne desaťkilometrovej vodovodnej siete. Na hlavnú vodovodnú vetvu sa budú obyvatelia, ktorých v Dezhginji žije viac ako päťtisíc, pripájať individuálne.

Krajina: Moldavsko
Názov projektu: Trvalé zdroje vody pre Moldavsko
Rok schválenia: 2007
Realizátor: ADRA Slovensko
Suma: 66.384 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vybudovanie nových studní na územiach Moldavska, ktoré boli postihnuté ničivým suchom. Konečným užívateľom sa odovzdalo 15 studní a trojkilometrový vodovod. V súčasnosti je už naň pripojených 30 domácností, postupne sa pripojí ďalších 30, miestna nemocnica aj základná škola.

Krajina: Srbsko/ Kosovo
Názov projektu: Obnovenie základných dodávok vody pre kosovských Srbov do dediny Živinjane
Rok schválenia: 2008
Realizátor: Local Community Office for Serb Affairs in Mušnikovo (prostredníctvom SÚ Priština)
Suma: 1.062 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom mikrograntu realizovanom na území Kosova, v spolupráci s SÚ Priština, bolo obnoviť dodávku vody do obce Živinjane. Obnovenie dodávky vody vytvorilo základné životné podmienky pre prvú skupinu navrátilcov a súvisiace podmienky pre stavebnú činnosť pri obnove zničených obydlí.

Krajina: Srbsko/Kosovo
Názov projektu: Vodovodné potrubie pre Mušnikovo
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Obecný úrad Mušnikovo (prostredníctvom SÚ Priština)
Suma: 2.200 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom mikrograntu realizovanom na území Kosova je výmena 150 m poškodeného potrubia pre pitnú vodu zo zdraviu škodlivého azbestu, ktoré slúži 5 rodinám, ako aj výstavba jednej vodovodnej šachty.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Skvalitnenie vody v okrese Báč
Rok schválenia: 2007
Realizátor: AISA, s.r.o.
Suma: 232.184 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Z dôvodu riešenia závažných problémov s vodou, ktorá nedosahovala štandardné kritérií pitnej vody, bolo nutné vymeniť vodovodnú sieť a inštalovať filtračné zariadenia v celom okrese Báč.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Zlepšenie dodávky pitnej vody v okrese Negotin
Rok schválenia: 2008
Realizátor: VIVA AQUA, s.r.o.
Suma: 222.965 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bola prvá fáza výmeny vodovodnej siete a inštalácie filtračných zariadení v celom okrese Negotin. Azbesto-cementové a oceľovo-zinkové potrubie sa nahradilo polyetylénovým. Tiež sa vybudovala výskumno - ťažobná studňa a nainštalovalo sa zariadenie na prečisťovanie vody v obci Šarkamen.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Kvalitný vodovod - rozhodujúca podmienka ekonomického a ekologického rozvoja obce Novo Miloševo
Rok schválenia: 2009
Realizátor: Obec Oslany
Suma: 191.518 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je prispieť k dobudovaniu kvalitnej komunálnej infraštruktúry – vodovodnej siete v celkovej dĺžke 11 322 m. Doteraz obec zrekonštruovala 17 200 m vodovodu z celkovej dĺžky vodovodnej siete, ktorá predstavuje 43 000 m.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Výstavba magistrálneho vodovodu Subotica-Palić
Rok schválenia: 2009
Realizátor: RRATK
Suma: 198.410 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Okres Subotica má výrazné infraštruktúrne problémy, z ktorých najvýraznejšie sú problémy spojené s distribúciou pitnej vody. Projekt vyrieši jednu etapu zásobovania vodou vybudovaním magistrálnej vetvy z „Vodného zásobníka 2" po sídlisko Palić.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Pitná voda pre Zrenjanin
Rok schválenia: 2004
Realizátor: ENERGO CONTROLS, s.r.o. Žilina
Suma: 116.177 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo identifikovať funkčnú technológiu na odstránenie arzénu zo zdrojov pitnej vody v meste Zrenjanin a okolí. Voda bola zdravotne závadná a rozvoz obyvateľom vo fľašiach a v cisternách významne zaťažoval mestský rozpočet. V rámci projektu sa odskúšala technológia čistenia vody elektrokoaguláciou, zrealizovalo sa spustenie a vyhodnotenie poloprevádzky navrhovanej technológie zo Slovenska. Projekt zabezpečil zdravotne nezávadnú pitnú vodu pre tento región.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Pitná voda pre mesto Kovačica
Rok schválenia: 2005
Realizátor: AISA, s.r.o.
Suma: 116.143 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Projekt bol zameraný na rekonštrukciu a modernizáciu vodovodnej siete v meste Kovačica. Nevyhovujúce a potenciálne zdraviu škodlivé azbesto-cementové potrubie bolo nahradené štandardnými oceľovými rozvodmi. V rámci projektu boli nainštalované tri čističky vody. Rekonštrukcia potrubia priniesla nezávadnú pitnú vodu pre 5 000 občanov.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Zdravá voda z artézskych studní pre obyvateľov Bečeja
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Mesto Galanta
Suma: 96.870 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo vybudovanie troch hĺbkových vrtov - nových artézskych studní a vybudovanie hydrantov (fontánky) v miestach vhodných na verejný prístup pre voľný odber vody obyvateľmi.

	Cieľ 8 : Rozvíjať globálne partnerstvo pre rozvoj

Zámer:	Ukazovatele pre monitoring progresu
Zámer 8 A: Pokračovať v rozvíjaní otvoreného, na pravidlách založeného, predvídateľného a nediskriminačného systému obchodovania a finančného systému Zámer 8 B: Riešiť špeciálne potreby najzaostalejších krajín Zámer 8 C: Riešiť osobitné potreby malých vnútrozemských a ostrovných štátov Zámer 8 D: Riešiť problémy dlhov rozvojových krajín	8.1 – 8.5 Oficiálna rozvojová pomoc 8.6 – 8.10 Prístup k trhom 8.10 – 8.11 Udržateľnosť dlhov
Zámer 8 E: V spolupráci s farmaceutickými spoločnosťami poskytnúť prístup k dostupným základným liekom v rozvojových krajinách	8.13 Podiel obyvateľstva s prístupom k dostupným základným liekom na udržateľnej báze
Zámer 8 F: V spolupráci so súkromným sektorom sprístupniť prínosy nových technológií, osobitne informačných a komunikačných	8.14 Telefónne linky na 100 obyvateľov 8.15 Užívatelia mobilných telefónov na 100 obyvateľov 8.16 Užívatelia internetu na 100 obyvateľov

Zámer 8 A

Krajina: Bosna a Hercegovina
Názov projektu: Pomoc Bosne a Hercegovine pri reforme trhu s elektrickou energiou v súlade s požiadavkami EÚ
Rok schválenia: 2009
Realizátor: KPMG Slovensko spol. s. r.o.
Suma: 181.093 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu je pomoc Bosne a Hercegovine s transformáciou sektora elektroenergetiky a s vytvorením funkčného liberalizovaného trhu s elektrickou energiou.

Krajina: Kazachstan
Názov projektu: Budovanie trhového prostredia - regulačné konvergencie
Rok schválenia: 2003
Realizátor: Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
Suma: 96,126.25 USD / 72.911 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo harmonizovať pravidlá pre trh výmeny tovaru a prispieť k aproximácii právnych predpisov s právnym rámcom odporúčaným Svetovou obchodnou organizáciou a EÚ, týkajúceho sa technických noriem, metrológie a certifikácie. Školenia sa zúčastnilo 819 účastníkov.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Posilnenie podnikania kenských komunít
Rok schválenia: 2003
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 97,660 USD / 74.074 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo poskytnúť technickú pomoc Economic Projects Trust Fund v Nairobi v záujme vyškoliť malých podnikateľov v oblasti rozvoja sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP) a stratégií podnikateľskej etiky. 408 kenských podnikov a organizácií bolo vyškolených pre implementáciu stratégie SZP.

Krajina: Keňa
Názov projektu: Rozvoj udržateľných ciest pre prístup na trh pre malých a stredných remeselníkov v Keni
Rok schválenia: 2005
Realizátor: TEN SENSES s.r.o.
Suma: 78,021.60 USD / 59.178 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo zlepšiť ekonomické a sociálne postavenie remeselníkov v Keni prostredníctvom rozvíjania a zlepšovania svojich výrobkov. V rámci projektu sa uskutočnili školenia pre udržateľný prístup na rozvíjajúce sa trhy v Európe. 40 výrobcov z regiónu Meru absolvovalo školenia v oblasti marketingu, finančného riadenia, návrhu a vývoja výrobku.

Krajina: Kirgizsko
Názov projektu: Budovanie trhového prostredia - regulovanie konvergencie
Rok schválenia: 2004
Realizátor: Slovenský metrologický ústav
Suma: 100,000 USD / 75.849 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo posilniť fungovanie trhové hospodárstva a podporovať efektívne zapojenie do globálneho obchodného systému. V rámci projektu sa zorganizovalo 6 tréningov pre 563 účastníkov na témy harmonizácia štandardov v súlade s legislatívou EU a SR, systém kvality NMI, systémy ISO 17025a ISO 9001.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Rozvoj trhov pre remeselníkov a malých podnikateľov, prístup na trhy v EÚ
Rok schválenia: 2005
Realizátor: Nadácia Integra
Suma: 116.132 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo rozšíriť a rozvinúť existujúci program rozvoja malého podnikania v Srbsku a prostredníctvom siete "Fair Trade" umožniť najmä drobným producentom potravinárskych výrobkov a remeselníkom prístup na nové trhy v EÚ.

Krajina: Srbsko
Názov projektu: Prenos slovenského know-how v oblasti transformácie trhu s elektrickou energiou
Rok schválenia: 2008
Realizátor: BIEN spol. s r.o.
Suma: 103.067 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bolo pomôcť „Elektromreži Srbije" - srbskému operátorovi na trhu s elektrinou s transformáciou sektora elektro-energetiky a s vybudovaním funkčného modelu liberalizovaného trhu s elektrickou energiou tak, aby zodpovedal špecifickej situácii v Srbsku, ako aj legislatívnemu prostrediu EÚ.

Krajina: Ukrajina
Názov projektu: Ukrajina v medzinárodnom obchode po vstupe do WTO
Rok schválenia: 2008
Realizátor: Slovenská obchodná a priemyselná komora
Suma: 79.039 EUR

Cieľ a výsledky projektu:
Cieľom projektu bol transfer skúseností z SR o systéme ATA karnetov a certifikátov o pôvode tovaru. Školenia a tréningy zamerané na podporu zosúladenia legislatívy súvisiacej so vstupom Ukrajiny do WTO prispeli k zefektívneniu colnej a certifikačnej agendy na Ukrajine.

Príloha 2:

Príspevok Slovenska k dosahovaniu MDGs zo súkromných zdrojov (neoficiálna rozvojová pomoc)

Okrem oficiálnej vládnej pomoci sa kumuluje pomoc od súkromných darcov alebo je realizovaná prostredníctvom finančných a ľudských zdrojov akademických inštitúcií. Táto je orientovaná najmä na najchudobnejšie krajiny a na intervencie v oblasti základného vzdelávania a poskytovania zdravotných služieb, či boja proti HIV/AIDS. Najvýznamnejšie aktivity, financované zo súkromných zdrojov:

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety
- pôsobí v Kambodži, Vietname, Keni, Sudáne, Etiópii, Burundi, Ugande, Zambii, Haiti, Ukrajine, kde prevádzkuje spolu 14 nemocníc a kliník, 4 domovy pre siroty s poskytovanou liečbou HIV/AIDS, 2 centrá pre podvyživené deti, 1 základnú školu a 4 edukačné centrá pre deti ulice a mnohé ďalšie programy
- na svoje aktivity dokáže zmobilizovať zo súkromných alebo vlastných zdrojov 1 mil. Eur ročne
- zapája vyše dvesto slovenských lekárov, zdravotníkov, sociálnych pracovníkov a logistikov, ktorí sa striedajú na viacmesačných pobytoch na misiách

Združenie ERKO
- v rámci každoročnej zbierky Dobrá novina vyzbierali od roku 1995 celkovú sumu viac ako 5 mil. Eur.
Počas štrnástich rokov boli podporených 160 projektov v Etiópii, Južnej Afrike, Keni, na Madagaskare, v Mali, Nigérii, v Sudáne, Ugande a Zambii, ktoré sú zamerané na uspokojenie základných ľudských potrieb (pitná voda, prístup k vzdelaniu a zdravotníckej starostlivosti

Magna – Deti v núdzi
- okrem projektov, podporených v rámci SlovakAID získava občianskej združenie Magna významné finančné zdroje od súkromných darcov a sponzorov (podľa výročnej správy 700.000 Eur v roku 2008) pre dlhodobé rozvojové intervencie v Kambodži, Indii, Keni, Kongu, Vietname a Nikaraguy, zameranými na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, liečbu a prevenciu HIV/AIDS, podvýživu, vzdelávanie.

Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Katedra tropického verejného zdravia
- v rámci súkromných a vlastných zdrojov momentálne pôsobí v Nairobi, v Keni, kde sa venuje najmä zdravotným a sociálnym projektom pomoci podvyživeným deťom vo veku 0 – 3 rokov zo slumov v Nairobi a šíreniu poznatkov z oblasti prevencie HIV / AIDS u ľudí zo slumov (vrátane testovania a poskytovania základnej zdravotníckej a psychosociálnej starostlivosti osobám s vírusom HIV/AIDS

Slovenský výbor pre UNICEF
– v rámci každoročnej zbierky Modry gombík vyzbierali od roku 2008 vyše 500.000 Eur na projekt vakcinácie novorodencov proti tetanu v Laose a na zabezpečenie prístupu k vode a sanitácie pre deti na školách v Ugande

SAVIO
- v rámci každoročnej verejnej zbierky Tehlička vyzbierali od roku 2006 okolo 200.000,- Eur. Výnos smeroval najmä na projekty podpory základného vzdelávania pre sociálne

Príloha 3:

Prípadové štúdie vybraných slovenských projektov

Kirgizsko: Ryža z Uzgenu

Kirgizsko patrí k najmenším krajinám strednej Ázie. Na rozdiel od susedných štátov má obmedzené prírodné bohatstvo a tým pádom aj jednu z najmenej konkurencieschopných ekonomík z krajín bývalého Sovietskeho zväzu. Viac ako 50 percent obyvateľstva tam dnes žije pod hranicou chudoby. Bieda a obmedzené možnosti paralyzujú ekonomický rast najmä na juhu, kde izolácia, problematické hranice, nedostatok investícií a etnické rozdiely predstavujú vážny problém.

Rodina na juhu je tradične mnohodetná, závislá od poľnohospodárstva. Možnosti finančných príjmov sú obmedzené. Ženy sú slabo zastúpené v rozhodovacích pozíciách a ich situácia sa zhoršuje. Týka sa to aj dievčat, zvyšuje sa ich negramotnosť a absencia v školskom systéme. Muži často odchádzajú za prácou do Ruska, Kazachstanu, prípadne Iránu a Spojených arabských emirátov, čo spôsobuje ešte väčší úpadok ekonomiky. Je to aj príčinou rozbitia rodín, fenoménu žien samoživiteliek a narastajúceho počtu bezprizorných detí.

Pestovanie ryže je odvekým zdrojom obživy pre miestnych roľníkov. Jej ohrozenie znamená plošné zbedačenie obyvateľstva.

Uzgenská ryža je iná, na pohľad a zážitok. Má červenkastú farbu a veľmi plnú chuť. Jej náročné pestovanie však umožňuje len jeden zber úrody v roku, kým iné odrody, ktoré sa v regióne pestujú – uzbecká, čínska – majú až dve.

Miestni roľníci predávajú svoju produkciu za nízke ceny sprostredkovateľom na bazároch, ktorí ju so ziskom predávajú až do Ruska. Je to uzavretý kruh – výnosy nestačia pokrývať náklady, maloroľníci nemajú peniaze na nákup techniky a náradia, dokonca hnojív a semien. Prestávajú pestovať tradičnú ryžu, mnohí dokonca opúšťajú dediny, zostávajú ženy a deti, ktoré nahrádzajú aj ich prácu. Rozbíja sa štruktúra spoločnosti, istota. Miestni ľudia však majú záujem zachovať tradičnú uzgenskú ryžu, ktorá pre nich predstavuje hrdosť, dedičstvo po predkoch, ich identitu.

Projekt sa začal realizovať vďaka finančnej pomoci SlovakAid v januári 2010. Odborníci zo Slovenska vezmú na mieste vzorky pôdy a najmä novej úrody ryže, aby sa dala geneticky preskúmať a zadefinovať ako unikátny druh. V prípade úspešnosti sa tým zvýši jej hodnotu na trhu. Roľníci budú ryžu sami predávať po absolvovaní školenia. Čas získajú vďaka nástrojom a zariadeniam, ktoré si zakúpili, a predovšetkým budú mať novú funkčnú mlynicu na ryžu, čo je pre nich alfa a omega pri spracovaní úrody. Ryžu si budú sami baliť a dúfajme aj označenú certifikátom pravej a jedinečnej ryže z Uzgenu.

Keňa: Prvé fair-trade makadamiové orechy v Európe

Wundanyi, mestečko so štyritisíc obyvateľmi vo vysokých horách Taita na juhu Kene. Práve odtiaľto – z terasovitých políčok na vysokých svahoch – sa aj na Slovensko dovážajú pre mnohých stále neveľmi známe makadamiové orechy. S pestovaním kávy, ktorá tu bola kedysi rozšírená, skončili miestni farmári po tom, čo jej ceny na svetových trhoch prudko klesli a pestovanie kávy sa stalo hlboko stratové. Aj preto sa s podporou zo Slovenska rozhodli viac investovať do inej komodity – chutných a výživných makadamiových orechov, ktoré sú žiadané aj kozmetickom priemysle.

Keňa je piatym najväčším vývozcom týchto orechov vo svete. Potenciálnym výkyvom cien na svetových trhoch a vykupovaniu orechov pod cenu by sa tunajšie Združenie pestovateľov makadamiových orechov v Taite malo tentoraz vyhnúť. Ich obchodným partnerom je spoločnosť Ten Senses, špecializovaná na Fair Trade, ktorú založilo slovenské Družstvo Integra.

Spoločnosť orechy vykupuje na základe zmluvy a vopred stanovej ceny, ktorá zahŕňa aj príplatok za skladovanie a tzv. sociálny príplatok. Cena vykupovaných orechov sa nemení ani v prípade, že ceny na svetových trhoch klesnú. Ak naopak stúpnu, spoločnosť vyplatí farmárom viac – trhovú cenu. Garantovaná stabilná cena je pre farmárov ako investícia – môžu sa viac sústrediť na plánovanie a zlepšenie produktivity - bez obáv, že nebudú mať z čoho žiť. Združenie farmárov, ktorí sa do tohto projektu spravodlivého obchodu zapojili, sa tiež zaväzuje, že z tzv. sociálneho príplatku budú šetriť na investície do niečoho, čo je na úžitok celej komunite. V tomto prípade uvažujú o tom, že z ušetrených peňazí investujú do budovania studní.

Združenie dostalo v rámci projektu financovaného zo Slovak Aid školenia na efektívnejšie pestovanie orechov, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, svojim členom pomáha pri nákupe nových stromčekov a investíciách do nových odrôd, ktoré dávajú väčšie plody. Makadamiové stromy rastú šesť až sedem rokov, kým začnú rodiť. Sú však jediným zdrojom príjmov pre týchto farmárov. Všetko ostatné pestujú len pre vlastnú spotrebu.

Farmy sú roztrúsené po okolitých svahoch. Nie sú to nijaké veľkovýrobne s terasovitými lánmi stromov. Niektorí farmári majú makadamiových stromov len niekoľko kusov, iní desiatky. Nevidno tu ani nijakú „ťažkú" techniku. Všetko sa robí ručne, stroje sú v tejto horskej oblasti ťažko použiteľné. Stromy dávajú úrodu postupne v období od marca do septembra. Orechy v tvrdej škrupine sa v Taite presušia a neskôr dopravia do Nairobi. V malej továrenskej hale prenajatej spoločnosťou Ten Senses na okraji hlavného mesta sa orechy vo veľkej sušičke niekoľko dní ďalej sušia. Kvôli tvrdej škrupine ich potom melú, aby z nich desiatka zamestnaných žien mohla vybrať biele orechy veľkosti väčších lieskovcov. Očistené orechy sa ďalej triedia – kvalitné na balenie na export do Európy, poškodené na lisovanie oleja. Škrupiny sa zas využijú ako palivo.

V roku 2009 spoločnosť Ten Senses odkúpila od farmárov z Taity 11 ton makadamiových orechov v škrupine. Tento rok majú v pláne nakúpiť už 26 ton. Podobne

Ten Senses nakupuje makadamiové orechy aj od farmárov z inej časti Kene – z oblasti Chogoria na upätí svahov Mt. Keňa. Celkovo Ten Senses kúpila vlani od kenských farmárov 49 ton orechov, tento rok má v pláne 280 ton.

Záujem o chutné kvalitné orechy stúpa. Ich kvalitu napokon v lete tohto roka overil medzinárodný audit, ktorý potvrdil, že makadamiové orechy z Kene distribuované slovenskou spoločnosťou Ten Senses spĺňajú náročné kritériá pre udelenie certifikátu Fair Trade – Spravodlivý obchod. Stali sa tak prvými makadamiovými orechmi so značkou Fair Trade v Európe. A zhodou okolností prvým Fair Trade výrobkom v Európe od slovenského distribútora.

Afganistan: Ako dostať dievčatá do školy

Afganistan je jednou z najchudobnejších krajín sveta s vysokou mierou úmrtnosti pri pôrode a najnižším podielom gramotných dievčat a žien spomedzi okolitých krajín.
Podľa oficiálnych štatistík do základných škôl chodí len približne tretina dievčat, na stredné školy iba 6 percent. Vzdelanie dievčat a žien nemá veľkú podporu najmä na vidieku. Konzervatívne tradície a vláda Talibanu spôsobili, že vzdelanie dievčat konzervatívne rodiny odmietali ako škodlivé, keďže od žien sa očakáva skromnosť a pokora, kým od mužov schopnosť uživiť a ochrániť rodinu.
Na druhej strane problémom pre rodiny, ktoré chcú dať deťom vzdelanie je chudoba. Preto deti namiesto do chodenia do školy pomáhajú pri zabezpečení obživy. Pre dievčatá je situácia ešte komplikovanejšia. Chýbajú dievčenské školy – základné i stredné.

Jeden z viacerých projektov občianskeho združenia Človek v ohrození, ktoré v Afganistane pôsobí od roku 2004, bol zameraný na odborné vzdelanie dievčat. V spolupráci s miestnou partnerskou organizáciou Afghan Women Resource Centre vytvorilo v rámci projektu financovaného zo SlovakAid (2006-2008) odborný vzdelávací inštitút pre dievčatá pod názvom STEP. Jednu pobočku má v Kábule a jednu na vidieku v Charikare, v susednej provincii Parwan.

Inštitút začal v roku 2006 s poskytovaním jednoročných kurzov manažmentu, administratívy, informačných technológií a žurnalistiky. Do kurzov sa za štyri roky zapísalo vyše 200 študentiek. Polovica z nich má už platené zamestnanie - v bankách, štátnych úradoch, miestnej televízii i mimovládnom sektore. Tie, ktoré prácu zatiaľ nemajú, sú databáze úspešných absolventiek, ktorú zostavila partnerská organizácia a poskytuje ju potenciálnym zamestnávateľom.

Slovenská organizácia v rámci projektu pomáhala s náborom dievčat, nákupom materiálu, pomôcok a vytvorením učebných osnov. Konzervatívne tradície a nedôveru rodičov voči vzdelávaniu ich dcér riešili zavedením dní otvorených dverí a matkám umožnili prísť sa pozrieť na vyučovacie hodiny. Ďalšie programy na zlepšenie postavenia žien zameriavajú už aj na mužov a získanie ich podpory.